

או השלישית. ונחו המשוך ה"א או אל"ף, כמו קָרָא וְקָרָה. ויכול שיבא אחר הנח משוך, נח נראה, כמו וקאם שאון. החולם יבא אחריו נח משוך, והנח שלו וא"ו או אל"ף

אוצר נחמד

קול יחידה

לגלוג הדבור, והיא השנייה. ועל נעיומה הסעמים, והיא השלישית. וזאת אשר ביצרתיו קר כל דברו פסם אהה לא אשנה לו, וכן אמנם כלל מציחה בלא היכול אורו לא אשנה. ופכה ציאר שמעבט הקמ"ץ היומו בלתי סובל דגש סמוך לו, והוא הכוונה הראשונה העצמית. אולם כי להקין יופי לגלוג הדבור יעקב משקומו הטבעי ורחוק נעשה קרוב, על כן יאמר בשבט ה' יָשָׁה יְהִי שְׁלַחְתִּי, וְיִבְרַחַּם פְּשֵׁי דוּמִיִּים רַבִּים, שֶׁקֶר עֲלֶה בַּמַּחֲשָׁבָה מִסֵּדֵר הַלְשׁוֹן יוּמוֹ רָאוּי וְזוֹלָתוֹ לִסְדֵּר הַגִּלְגּוּל וְיוֹסֵף. ובעל הלשון עשה לו משעמים בנחמה השלישית כאשר אהב לכבד סדר לגלוג הדבור דכונה השנייה אלה הכל יפה בשמו: וברו הדבור דכונה הראשונה אל"ף וכו'. למען שיחיה אחרותיו בקרבך כי לא היה עש לבדו של חבר להגביל ענין הנחיים הראשונים להוסיף במספר צבאם ולכלם בשם יקרא אשר יאמר כי הוא זה ולא אלה, לא נא בעקבות הכוונות שנקטם אדרס היושבים לראשונה במלכתה הדקדוק, כי גם בזהא יאומרו לנו האשמים הגלגל השלישית ואחריהם רשימה מובחאת למלואת אדם דברייהם. וזה כי היתה הורחאה שלימה רחבת אדם לפנינו על משפטי הדיחה אשר שבע המעומות הללויות לכל אחת מהן לתת לה כויד המלך, כי הנה שמו צם דברי אחרותם כמונח לרשכ"ע פרשה שמוה גם בשבט צמות שהאל"ף ימלא נעלם על כל מועשה, וה"א ימלא בראשית הפאת הפ"א ראש השלשון פארה. וה"א ימלא נעלם עם חמשה עשר בנה בנה שלמה יקרה, והוא"ו ימלא נעלם עם שור"ק ועם חולם", והיו"ד עם חיר"ק ועם ציר"י. וכבר ביארו על כונה זו מה שכתב בחירוה המוסדת על אחרות הא"ב, בלמרו, הכסוב ימלא בגלגלים שבע ועל, כמו שכתב בעל לוח פ"ג ט"ו מהשער הראשון מטעם משכיל אחד אשר קדמיה צהרדה החידה על פי דבריו כאשר הגיעו אליו דבריו בכחיבה יד. והנה בעל המללוג גא הוא השליש על

פסוטה, הא' על חצר קירחא כו' מליכס לני טעמיס, סכ' על יופי לגלוג הדבור, הא' על סדר העניות. והדבר ידוע במלכתה סדקוה שזש שאלמו שחאה תטעס גדולה לא יבא דגש ולא שור"א נח, הוא בזמן שאין נגינה טעם בזהא שבה הטעם גדולה, אבל כיש נגה נגינה טעם ויבוא אחריה דגש או שור"א נח. ולסיק זה שאמר שכל הטכונה השלישית יהיה דגש אחר הטעם גדולה הדבר מבוחר בעצמו, וזה אינו בעבור דוחק אבל כן סדון. אך מ"ש שיבוא בדוחק מחמת הטכונה השנייה, אינו בידי אפרשו, זה חזרנו על כל המצא ומעולם לא מלאת דגש אחר קמ"ץ בשלמות בלתי נגינה טעם, כן אמת שפלאנו יְהִי מִדֵּך (יחמה ו'), קְרִי שָׁמַיִם (ישעיה מ"ד), שְׁהִי'וּ וְהִטְוִן דְּגוּשִׁים חֶף שְׁלֵמִים הַגִּימָל וְהִרִי'וּ בְּקִמְוִן, אֲלֵם שְׁהַמְכֹּל דֶּךָ מִכֵּן כָּבֵד שְׁלֹו הַקְּמוּזִים הַם קִמְוִן חֶף'וּ וְהִי'ם קִמְוִן גְּדוּל, וְהִי'ם רָאוּי שִׁכְחָה הַשּׁוֹר"א עִם שִׁקְוִן דְּבִין קִמְוִן חֶף'וּ, אֲךָ מִחֲמַת שִׁדְגָה אַחֲרֵיהֶם הַשְּׁמִיטָה הַשּׁוֹר"א, כִּי אִין חֶטְמָה שְׂוֹאָה קִמְוִן גְּדוּל מֵאַחַר שִׁדְגָה אַחֲרֵיהֶם. הַם לֹא שְׂוֹאָה דְּעֵת שִׁכְחָה אֵינֶה כְּדַעַת הַמְכֹּלֹוֹ בֹּזֵה, וְלִדְעוּתָהּ הַקִּמְוִן בְּמִלָּה גַּם וְכַמֵּלָה רַבּוּ הַיּוֹא קִמְוִן גְּדוּל בְּעִבּוֹר שְׁאִין אֲלַנּוּ שׁוֹר"א. וְהִדְרִי'ם נִרְאִים כְּדַעַת הַחֵבֵר, שֶׁהִי בְּמִלָּה יְהִי וְחַמְתָּ יֵם (שמות ט"ו), וְכֵן לֹא כִתֵּב יְצַדֵּךְ (יחזקאל פ"ג), קִמְוִן חֶטְמָה שְׁמִי'וֹן אֲלַנּוּ שׁוֹר"א חֶטְמָה שְׁהִי'וּ וְהִטְוִן יֵאָמֵר הַחֵבֵר שְׁלֹו הַקְּמוּזִים סֵם לְתַפְאַרְתָּ לְשׁוֹן: וְהַיּוֹר הַמְשׁוּךְ הַנַּח הַמְשׁוּךְ אַחַר הַקִּמְוִן: ה"א או וְהִי'וּ כְּמוֹ קָרָא וְקָרָה. סְבִיבֵל וְהִלָּךְ נִחַם אַחַר הַקִּמְוִן: אֲמַנֵּם מַה שֶּׁמִּלָּאנוּ יו"ד אַחַר הַקִּמְוִן, כְּמוֹ יְדִי עֲשִׂי הַיּוֹד שִׁכְחָנוּ אֲלוֹ שְׂחִירַת הַקִּמְוִן אֵינֶם נִקְרָאֹת כֻּלָּם בְּנַח הַקִּמְוִן, וְהַיּוֹד אֵינֶם כֵּאֵף רַק לְהוֹרֹת שְׂוֹאָה לְשׁוֹן רַבִּים, וְאַחַר הַמְדַקְדָּקִים שְׁהִי'וֹד הַיּוֹא בְּחָלוֹ כְּמַשְׁטֵם כְּתוּבִין וְלֹא קִרְיִין וְכַמְסוּרָה כְּמַעֲרַכַת אֹת יו"ד אִיחָה מֵאַחַ הַיּוֹד דְּכַמְיִין יו"ד אַחַר הַקִּמְוִן, פ"ב. וְשָׂנֵם בֹּזֵה סִרְבָּ בַּעַל קָוִי שְׂוֹמֵף יו"ד עַל הַנַּחֵם שְׂחִירַת הַקִּמְוִן כְּמוֹ עֵלוֹ יְדִין: וְיִבּוּל שִׁיבֹא. אֲשֶׁר שִׁיבֹא: הַנַּח מְשׁוּךְ. הַאֹת הַמְשׁוּכָה מִן הַקִּמְוִן הַכְּסוּבָה: בַּח בְּרֵאשִׁי. אֹת בְּלִתי מְנוּקֵדָה כְּמַשְׁטֵם רַק בְּשׁוֹר"א (או כְּסוּף מִלָּה) וְהִיא מוֹרְגָשָׁה כְּמַשְׁטֵם: כְּמוֹ וְקָאם שְׂוֹאָה כְּמַי'וֹן, סְסוּף הַיּוֹא

ידם בשער אחרות או"ו, ואחריו שרים רבים וכבדוים האל"ף או ה"א, והנאות לחול"ם ולשור"ק הוא הוא"ו, והראוי לזיר"ו ולחיר"ק הוא היו"ד, וכמו שכתב גם כן כר' אליה בעה"ד במורה סבורה המסורה בלמות הראשונה דבור א', מכל מקום אם ק"ל זה שואלים ונשאלים ומתגדלים גם יחד, כי בחוק הקמ"ץ גדול יטוה ה"א או אל"ף נעלמים כמו ברא קנה. (או יו"ד כמו קלי יד'), והלוי"ו נושא מתוך אל"ף או יו"ד או ה"א, כמו יו"א או ה"א, והמיר"ק אחריו ימשוך יו"ד או אל"ף, כמו יו"א: ראשון. והחולם ימשוך ויקח לו ווא"ו או אל"ף, כי לא יזיהיה הזרע, גם ה"א עשה סמים שנאחתי (תהלים קל"ג), והשור"ק לקח לו הוא"ו. אמנם כפי"ח גדול וקמן עם הוא על הכוב מה נראה, כמו יאמר קדש יפתיי בקמ"ץ, אך לפעמים ישכון אל"ם נח משוך כה"א אעשה אינה מקנה וחולסה, ובתמן יצ"ר ודומיהם, כי בעמדה המלה מלעיל תורה על אות מובלעת, כמו שצדד צפה שיבא. ומהם הנה ראיה כי אהה עמל וכעם הדיבס אס חתוין לתת הלוקה הכרחית צידך במספר הנחיים המאובים כמובחאים הנה, כי צלי ספק חפס הויתר הנחיים ועליך יעוצב חילך לדרות השאר מעל פסרי המרחיבים פיהם במלכתה זו לאורך ולרוכה. אולם כי עז מה ענין שמטה ששמיט אלל הציר"י וזכרון מה נראה אחר מה משוך, וי"ו עוד אולם, כי כל ארבעת רעיו בעלי הנה המשוך, קמ"ץ מול"ם שור"ק ומיר"ק מכרו ונפקדו.

אל"ף, כמו לא לו, ואפשר שיבא אחריו נח גראה, כמו שור שמאל. הצירי" יבא אחריו נח משוך, ונחו אל"ף או יו"ד, כמו יוצא ויוצאי. אבל הה"א איננה כאח אחריו הצירי" במובע והתכונה הראשונה, אך באה בתכונה השנית. השור"ק "מתנועע (כ"א נעוב) על השלש תכונות, יבא אחריו המשוך, ויבא אחריו הדגש, והנח הנראה, ונחו הוא"ו לבדו, כמו אלו ללון וְאֵלֶּיךָ. החיר"ק כמו השור"ק, כמו לי ולין ולכי. הפת"ח והסגול" לא יבא אחריהם נח משוך בתכונה הראשונה, אבל תמשכם התכונה השנית

אוצר נחמד

סוף כסופע (י' אר), וקס לטון קימס והסל"ף אינם מתקדס רק נמשכם אחר הקמ"ץ: שור שְׂבֹאֵל. כרי"ס והלמ"ד מורגשות נמשכות אחר סיו"ו והסל"ף שהם נח משוך: כמו יוצא ויוצאי. שהל"ף וסיו"ד נחה אחר הכרי"ס: בשבוע והתכונה הראשונה. סוף לפי טעם התקדמות ומסות: אך באה בתכונת השנית. הס"א נחה אחר סל"ו" כהטעה השנית סה"ל לטיוט טלון. כמו שְׂבֹאֵל עֲלֵי קִצְיָה ודומיים, נאמר נפשיטות כרי"ס, כמו שְׂבֹאֵל עֲשִׂיתו (בראשית כ"ג), קִצְיָה ספדס (ויקרא מ"ג), מִלֵּה ויח (בראשית ט"ו), עיר קִצְיָה גבולך (במדבר כ'), ודומס לסס כרסס, עיטסס סגול" לניר"י. וכן נמלל כעטלס כניטס סל"א כמו שס סהלר, כמו קיה סמיס וחרן (בראשית י"ד): השור"ק. ר"ל סמלססס: השלש תכונות. על שלסס אופיס סמוס סוכן: יבא אחריו המשוך. מוסך אחר סו"ו" כנח הקריאה וסוף איננו מורגש: ויבא אחריו הדגש. כמו קִצְיָה, וכן הַקִּיבָה כעכ (ספס"ס ק"ג), נסר הַיִּזְיָל (שופטים י"ג), עֲנָה כנח עס סדגס: ונח הנראה. סגול" של ללון מורגש: לי ולין. סיו"ד משוכ סל"א אחר סחיר"ק: קִצְיָה. סכ"ס גרססס ונח דגס אחר סחיר"ק: אמנס סמדקיס סלחיו חלקו וסחרו סכו חיר"ק סלחיו דגס סוף טעסע קענס, וסכו סכקל חיר"ק כלא יו"ד, וכמו הַיִּזְשִׁיתִי מעלי (במדבר י"ז), ויש סוף טעסע גדולס אל"ס סלון סיו"ד כהטעה אחריו, כמו הַיִּזְשִׁיתִי אח סכטעס (בראשית כ"ז) סחיר"ק סתת סק"ף ח"ג, סמוכת יו"ד סכסס כנח. לכן נסכר עליו ועל כיהל כו נסכור סכר יו"ד, וכמו כן כשור"ק, כי כנח כו"ו" סוף טעסע גדולס, וכלל וס"ו סוף טעסע קענס ויבא דגס אחריו, ולפעמים סכר וס"ו על פי סמוכית, וככל זלח כוח כנח טעסע גדולס, כמו סן סחיר"ן (בראשית ג'), והכנר לא יכר נלחן כוס: הפת"ח והסגול" וכו'. אלו סמוכות סס נסמוכות קריאלס וסס טעסות קעטס, ולין מושכות אחריסס שוס נח נכח סלל סן כסעוט אל סוף סלחיו. ולכן כלא גדול אחריו סמדקיס סלחל כל ח"ק דגס או סוף נח, כלוקס סכטעסע קענס סלפיו מוסך קריאלו אח סדגס או סוף נח. ולפי סטעסע גדולס יבא אחריו סכסון, לא יבא אחריו דגס וס"ו" נח: סחשכסס התכונה השנית. סכס"ס והסגול" לנעמיס קריאלס נמיסס לטי

קול יהודה

מן אחת סלחל מורה ורך כסחוס סחמס וידיעטי: הצירי" יבא אחריו נח משוך וכו'. סכס כרדס וכלס סס ספח סככר כי סס כלא וערנב סכרו סמונ סחלה, קמון סחוסס וסכר, למחלוקס קמ"ן מול"ס עור"ק סח"ס סגול" מיר"ק וס"ו, וסחס הלון ילך כס וכס כסלס כיוסר סחך סחמיס. כי סחרי כיוסר סקמ"ן סחול"ס כיוסריס כסלסוס כמלסוס דלג וקכ"ן סלל היר"ס, וסחיס כן סכ למקומו סלל סחור"ק ומסס חלף הלך לו אל סחיר"ק, וסכס"ס וסכגול" לסחור"ס יססו. זלס לב אדס יסעז דכרו ליהס כל זס אל סכדמון, זס סכל ועטין רע, כי מוס וסר לסכס מן סכסול. על כן סלחריס סחלס סחלס סמלס סלסל סמזיסוס אחריון נח משוך ונח נראה, וכן סנה סקמ"ן והסול"ס וסיר"י. ק"ל לא יבא אחריון סדג"ס כסכונה סרלסוסה רק כעטור דוקק כסכונה סלחיה, כמו סגו יטון, הַיִּזְיָה רלו, כי עיטסס מלטיל, לדמיון קִצְיָה קִצְיָה ויח סוכריס סלל סקמ"ן, כי סלמס סחליו סוס סוכר כקמ"ן ויבן סמספון נס כחול"ס וסיר"י ססמוכס סליו. וסחר קך כיהל סטעוטס סחסיס, סכר לא לבד יכולו סחיר"ן סכני חוס סככונה, סלל יסכן נס כן לבא סללס סדגס חוס כסכונה סרלסוסה, כמו ל"ב וְקִיבָה סכס מלרס. וסחור"ס יססו סכס"ס והסגול" סכר לא יבא אחריוס נח משוך כסכונה סרלסוסה, וסכל סכסד: אבל אַיִנְנָה באה וכו' אך באה בתכונה השנית. וסדמיון לזס מלח מרסר, סלך כיוסס סככונה סרלסוסה כליח נסכח סחק סל"ף כסגול", וסכ"ס ונח כחידוס, וסככונה סניס כסכסס סחק כניר"י, סוכ מר"ס עיטס סחלך נסס (קחלס ו'), וכמו סיכסל סדכריו כסמון: הפת"ח והסגול" וכו' אבל תמשכם בתכונה השנית לרשעין עליה. סכסעוט סכו סוף לטעוס סמוכות מלח סלסחוק עליסס. לדמיון זס וְקִיבָה שור וסחור, סחיס סמספון מלרס כסכונה סרלסוסה, סלל סחסס סלל סככונה סחיס סמסייח כיופי נגלול סלחל וסיס מלטיל עס סחיר"ן כו"ס, כליחו נח משוך כרוך אחריו לא לזרענו אל סחסך סחור דך לסשטן עליו, למשן סחיס סקרילס סחק וקיימח עוק סחסססס. וסככר קִצְיָה וסכריו סדכרו כו כסכך סקוד סמשוך סגול" וככו סח"ס וסחיס סכ"ס וסחיס סכ"ן איננס כי סס לסשטן לא נלח רפס וכו', וסככונה סחיס דליו לסמסך סקמ"ן ולסעטמיו על חלו מלטיל, לטיוט ססכסו מביא אחריו נח משוך כסכונה סרלסוסה, אמנס לחקן סדכר נגלול סדכר סלחל יסוכ רזח רפס סכוכ סר כקסיס, נח כלח"ס סחיס חייס כסמסיבו עי"ן סחוססס לסשטן נגלול סלחיה סלחל, כי סלן מלך סחכן סס יעו סמטי סדכר כסכר כל לטרוס כו טעולס דכר סס, סילמך שְׂבֹאֵל עֲלֵי כמסיח סמלס מלרס, וסחר

השנית להשען עליה, או למעם או למקום הפסק הפרק. והתכונה הראשונה תקבל תנאיה כשאתה מעיין באות אות ותיבה תיבה, ולא תרגיש על תקנת גלגול הדברים מהחברים מחבור והפסק ומלה גדולה וקטנה וזולת זה, ואז יכוננו לך השבעה מלכים על תכונתם הראשונה מכלי חלוק, והשב"א על ערכה מכלי געיא. והתכונה השנית מעיינת ביופי חבור המלות וגלגוליהם, ואפשר שישונה מן התכונה הראשונה לתקן השנית

אוצר נחמד

קול יהודה

מאמרו יצ"ר זצ"ל. העולים הם למעלה והאוחזים האחרונות הפלוגה בשפתים נעות וקולם לא ישמע קול עמות נבוטה. ולנוכח ההשפעות בלבד הגבסה השפילו, לא לנו רפה אשר יולד שמה. וכן יתבאר לך אמרו אבל תמשכם בחכמה השנית להשען עליה, ר"ל שאתה תמשיך הפת"ח או הסג"ל בחכמה השנית להשען על התנועה היותו כפי האורך. או לפי הטעם האומר אבל תמשכם החכמה השנית וכו' ייחוס עיני תמשיכה אל התכונה, כחלוה היות תמשכם לנודח ההשפעות הראויה לה. וממלא גם כן משיכת הפת"ח למעם להפסק הפרק, במארו היה זה! יקח"ו. ויהרף חף ח' בס' יד. וחזרו יזכור עוד כמה שינוא. והסג"ל גם הוא תקרבלה אותו כחלה ואלה עליהם לטעם הפת"ח, ולטעם הסג"ל. כי כמו מנח ורסן עדיו לבלום להשיב עיניה המלה אחור בתמשיכה הפ"ח ע"י טעם לתקן יופי גלגול הדבור לכל מראה בעל השון. ותפא עינין יד חסם פן המקום היות אשר אתה עש לך לך כי רכש תהקת מהחוקק, צטוה יקח"ו וקדמה וימה, ורומזיהם גם בבעלי הסג"ל עמנו מספר, ושוב ישוב חלוה החבר לבשר העינין היות בתמשק יצ"ר ויש"ר אל יחסר המנוח. ואל תחסמך על אמרו אבל תמשכם בחכמה השנית עסק היות החמק דבריו אל השלישית גם כן במארו או לפעם או למקום הפסק הפרק, כי אינו כווננו וזולת על שלילת התכונה הראשונה וכל לגבי דידה קרי לה חכונה שנית עם היות השלישית בכלל, ואינו מתקדקום בנינוא צוה, (לדגומת אמרם על משנת פרק משלין כל שחייבין עליו תמוס שנות ומתמוס רשות ומתמוס מלוה שבבת וכו' לדגמי מלוה נחודס רשות קרי ליה, וכן צפ"ל כל הבשר אמר רב יחלק בן ראשון מים ראשונים תמוס ואחרונים חובס, מימימימי מים ראשונים ואחרונים חובס אלמנטיים רשות. מלוה לגבי רשות חובס קרי ליה). ואפשר שרמז אל התכונה השלישית במארו או לפעם או למקום הפסק, וכחלוה אמר אבל תמשכם החכמה השנית להשען עליה או החכונה השלישית לפעם וכו'. ואינו חרופ יתבאר אמרו או למעם, לאיהו טעם וסבה שהיה עס להסב על משקלה. ורומזונה הראשונה תקבל

לפי החכמה השנית שהיא יופי סודו הדברים: להשען עליה. יסיחם המנטח נשען על תנועת הפת"ח או הסג"ל: או לטעם. לטעמים קריאת המלה, כמו במשקל צ"ל. יצ"ר. ולכאיהות הטעם, נגים. נחל. יצ"ר: או למקום הפסק הפרק. כמו כי הוא אמר יד"ו (מסילס ג'), שכל סג"ל מעטם הפסק הפרק: ולא תרגיש. ולא תקדור נתקן הדברים: מרבור והפסק. כי השמות בסמיכות מכל סג"ל פטוה, כמו לא טען סג"ל הוא, ע"י חלוק, כשמיכות הכינוי יצ"ר מעם ס', כחופס ע"דו יצ"ר (שמיים מ'), ועס ממלואים יתקן (מסילס ג'), וכן מן יצ"ר יצ"ר אין יצ"ר ואמר יצ"ר יצ"ר אין יצ"ר. וס כל מן החכמה השנית, אבל פטוה הראשונה אינו מקום להשמות: מלה גדולה וקטנה. כי בחכונה השנית כאשר פתרכה המלה בתנועות, יתחו איהו מן לואו. וכן במלה קטנה, כמו את. כל. כמחוב בתקף השמנה את ק"ל. וכל זה אינו מהחכמה הראשונה: יכוננו לך. יהיו נכונים על פי החכונה הראשונה: השבעה מלכים. הטעם קדוות שומר למעלה: מכלי חלוק. שכל אתה חזון על מקומה הראויה לה כפי יסוד המוסד ללון בתמלה: והשור"א על ערכה. על עיניה, והיא תמשכם אל הנקודס שלמים ותיחס בחור: מכלי געיא. קו טעם. כמאר יזכר טעם לר' אליה נחור גנ"ר יד קורין לכל מנח געיא וטעמה הוא כידס, כי געיא הוא עס מיוחד לתמשיכה הכליח עם הבלוי"ם והוא לון טעם, וכל מקום שימאל או יצ"ר קול ארוך, ותמונה קו ארוך פעול כחמנוס המת, ולא כל רק אל סואר"ס שראל המלה לימין הבלוי"ם, וקריאת הבלוי"ם או על ג' או פותיה. סא' שאלמרו ותת מלויסות אחת"ק קריאתו כקריאת איהו אחת"ע שאלמרו, כמו תה"ו. יצ"ר קורין כחלוה נקוד תה"ו ידו. ולא יכל לפני יוצ"ר קריאתו תח"ט. כמו יד"ו קורין יד"ו. יצ"ר קורין יצ"ר. ואם יכל לפני שאל או פותיה קריאתו כקריאת סה"מ מנח, כמו של"מים הם קורין חלוה כנח של"מים. יצ"ר מנח קורין יצ"ר. וכיוולא ביה, ע"ז: ואפשר שישונה לתכונה הראשונה לתקן השנית. ככר תבאר של"מטיים יסוהן מן טעם קטנה טעם גדולס כדי לתקן הסמון והסדר, כמו

השנית. והתכונה השלישית "מבלי (כל מבעלי) המעמים, ואפשר שישונה "דבר (כל דבר) משתי התכונות הקודמות. ואיננו נכרי בתכונה הראשונה רדיפת שלש תנועות שלא יכנס ביניהם נח ולא דגש, אבל באה בתנועה שבאית אתר תנועה שבאית שלש ויותר, כאשר יעבור זה בערבי, אבל זה נכרי בתכונה השנית. ובעת שיוזמנו שלש תנועות בתכונה הראשונה, תמשך אחת מהם בתכונה השנית בשיעור נח, כי העברית קשה לה רדיפת שלש תנועות אלא בפנישת הכל, כמו שצָבָהּ.

וא

אוצר נחמד

כמו מן קִינָה יאמר כמנימות קִינָה שמים ואלן: והתכונת השלישית תועלת המעמים, כלל. כי סעמיים רל בעניות עיקר יסודתם הם להאיר סירוש סעמיים, וכמ"ס הראש"ע בספר המאזנים (ע"י ק"י), ולכן אמר סו"א תועלת להכנה בדברים: ואפשר שישונה וכו'. רל ע"י סעמיים אפשר שישנה דבר מדין ספתי סעמיים הראשונות: ואיננו נכרי. אינו ור. וחזון נבאר כיצד יסונו מן התכונה הראשונה אל הסעים ומשפיהן אל כלישית: רדיפת שלש תנועות. קריאה של הנועות לטעות: שלא יבכס ביניהם נח או דגש. אמרו המדקדקים שחשברכס המלס כמנועות פשטות אחת מן לשו"א, כסעמיים מלרע, כמו מן גִּזְלָה ואמר גִּזְלָיִים ולא גִּזְלָיִים. מתי שקטת קריאת שלש הנועות לטעות בני מנוחה מעט, לכן נקראת בנימ"ל כו"א וביה נחשפה אל סד. ודוקא כסעמיים מלרע דיבנו כמנועות אחרונות, שלא און שוט מנוחה כמנועות הבלש מנוחות. והאולם אם סעמיים כמנועות שלפני האחרונות שאין יש מנוחה כסעמיים, אף כמלס כס שלש אחריות לא פשטות הסעמיים לשו"א, מלכד כמלס כס ארבע מנועות דיבנו שלש לפני סעמיים, כמו מן סעמיים שִׁבְתֵּי (מלסי ק"י), כסעמיים כתי"ס, וסדין נוחן שפשטות נקודת סקמ"ן שחטת סע"ן סו"א מן שִׁבְתֵּי לשו"א, אבל וסעיר ששן נסלס וְשִׁבְתֵּי (אחכר ח') סעמיים כתי"ס, סע"ן כתי"ן כתי"ס. וכן אם כתי"ס ראשונה כמנועות קטנה ואחריה דגש, כמו מן גִּזְרָה ואמר גִּזְרָיִים. וכן מן אָבֵר אָבֵרִים. ואל לא פשטות הסעמיים הראשונה לשו"א. וכן אם סעמיים גדולות כמקום הנועה קטנה כעבור פשטות אחריו אינו מקבל דגש, כמו תְּרַשִׁים תְּרַשִׁיִם. גם כזה אינו לשו"א, וכן סכדגס פסית טעוה סעמיים שלפניו נקראת כמחירות ונחשפת אל סדגס אחרים, ולכן און פורח בקריאה שלש מנועות לטעות, וכן אם סעמיים כמנועות ראשונה טעוה גדולה יש אחרים נח משך כממשך כמנועות גדולות כמחבורת המלס. וזהו שאמר הכר שלמי סעמיים הראשונה איננו ור שיבואו שלש מנועות לטעות אמ"ס שלש נכנס כתי"ס סח, רל כממשך כמנועות גדולות או דגש, כמו סק"ן נחשפת אל סדגס: אבל באה ברבנועות שווא"ת. שלמי יבואו שלש מנועות לטעות שאין כתי"ס נח כממשך כמנועות ראשונים, וסס נקרא אללו טעוה שווא"ת לפי מה שכתב למעלה שהשו"א היא כמנועות לנדס בני הוספת וולחש מביאס נח אחרים. וכן טרע כדקדוק שאמר שו"א נח לא יבוא דגש, ומשפס סעמיים טעוה שווא"ת ס"ק שאין אחרים דגש אסר לפי מן סעמיים ראשונה יבואו שלש לטעות ויותר: באשר יעבור זה בערבי. כמו סו"א ענין משקל לבשן

קול יהודה

וכמו שיראה מלמנו אמר כך אבל זה נכלי בתכונה הסעמיים: והתכונה השלישית מבלי המעמים. און כמסמס היה כמקום סעם, כי פשמה לפנס להשמה הסופרים, ועלה חיקומו יפה אם נחליף אמרו מבלי סעמיים ולאחר מלמנו סעמיים, וכוא דומה הלשון כמחוכר למעלה כמלס מעלה הקוד, ועטמה כוס קרוב מלד. או אפשר רל תועלת סעמיים, והכונה כסעמיים לחיכות כחבלין לקררה הן יבוי הקריאה הן למעלה סעמיים, כדבר הראש"ע בספר מאזנים כל פירוש שאינו על דרך סעמיים לא חכמה לו ולא השמע אליו כי כעל סעמיים ידע הפירוש יותר ממנו, ע"כ: ואפשר שישונה וכו'. ככר כחכנו כי איס מהס אה מקומו לל יכלל מלס חנידו ככסב אה פמיס אל תועלת כלל הלשון המחויק על דס גם יחד. וכמה ששאלר אלל אמרו ועל מן השאירו אמר לי ועשה לי וכו' תקח אונק שמן מנהיכות כדקדוק כחקוק חס על פמי שלשם כמנוות האלה, ומקוס הוכח לכל אחת מהן כמלפני כחכמה, ומסס יתכר לך שמי פשמיס הקודמות לנודי סעליים, ר"ל כעבור סעמיים המנומים כמקומותיהם לכוד יעלס ממנו אספ קליה רדאס וכלו לא נראה, כמו שרמז לנו החכר כמק דבריו על כללוס החכמה סדקה הו"ס: ואיננו נכרי בתכונה הראשונה רדיפת שלש תנועות וכו'. רכנה דברים הרשימי לפיך כסמין ע"ח והמלכמה סיסה דיה וסוסר לכל אשר נשאו לנו לקררה אל כהנה הדברים הללו אשר נעון מוואלס מן המקוס הו"א. והכונה הרדויב כי אלל הכונה הראשונה כמלסי משייטת אל מקנה נגלול הדברים וכו' כלמור, לא סיסה מנעמת רדיפת שלש מנועות שלא יכנס כתי"ס מה ולא דגש. אבל כל זה נכרי אללנו כמנוות סעמיים כמשייטת כיופי חבור המלות וגלולן כמחוכר למעלה, ולפיכך כעס שיוזמנו שלש מנועות כמנוות הראשונה כממשך אחת מהן כמנוות סעמיים כשיעור נח וכו'. רק אם סיסה עס כפנישת כספל, כמו שצָבָהּ און כסכר לא חיותו סח"ס"ס, כמו גִּזְרָה גִּזְרָיִים דגש וחמלס, כי כללס הומרה רדיפת שלש מנועות כמחוכר למעלה:

ובן

כרבי אשר לא יתווא לוס: אבל זה נכרי. סוא דבר ור: ברבנועה השנית. ככקדוק על חקון קלות סקריאס: בשיעור נח. רל סעמיים הנועה אחת נקראת כממשך הנועה גדולה או פנח כעמיים כלחת כמנועות וססיס כמלס מלסי: כס העברית. סעמיים קודש: אלא כפנישת כספל. מלכד כשידועת סמי אחריות שוט כמלס: כמו שצָבָהּ און כססר (ס"ס"י) מנור סרר, וסג"ן שחטת סע"ן קמ"ן חק"י, כמו לא כתי"ס שִׁבְתֵּי (ויחקל ע"י). וסרי כלן שלש מנועות לטעות, כממ"ל חס"ס שחטת סעמיים. וכוא"ל מבי"ס ראשונה נראה כממ"ל חס"ס

וא אותיות אה"ח"ע, כמו גברי נגלי. ואם תרצה תמושך ואם תרצה תמור. וכן תכשיר התכונה הראשונה קבוץ שתי תנועות זאת אחר זאת נמשכות בשיעור שני נחים, וראתה תכונה השנית כי הדבור כזה לא יהיה נאה, והפילה אחד משני המשכים והשאיר השני, כמו ששתי וששתי וכל הדומה לו. הלא תראה גברי והבריו הדבור

אוצר נחמד

על שמועות נלוות בלשון חס: או אותיות אה"ח"ע. אמר המדקדק על שם לא יסד ש"ל על לבדו בלשון מחויות אה"ח"ע אם לא נתיקן של טעוה אלו, ודיעו פתח סגול קמ"ק ת"ק. וכשם שהיו אלויות אלו מולאס מן גרזון, ויסוף ג"כ קול פטוע ממוא פטיט וליט ניכר על אלויות ברזן נקר. וברא אלה חס משל טעוה אלו להרכב: גברי נגלי דבש ותמאס (אזכ"כ). הם הם של טעוה קטנות נלוות בלי דגש וכל מה במוטט ראשונה, וגם הגיטה בנן מלט: ואם תרצה תמשיך ואם תרצה תמרה. ר"ל מלק לא הקידו כנולוס וכלוהות אה"ח"ע כי לא הויה כהכדור על המבטל כל כ, כי אס מלס ממשיך בנבטל אס סגול" ויסקפיס ואס מלס תמרה ותקל: וכן תכשיר וכו'. וכן יתקן גס כן ע"ס המבטל אלוהות קבוץ שהיו תנועות. נשואו שתי טעוה גזלות נלוות זו אחר זו טעוה בנבטל בשיעור שני נחים וכהיים, כמו מן השרש שום יתקן שחמיר ושא"ק או שפ"י: וראתה התכונה השנית. אך נכיות הסדור והנבטל כוס לא יסד נאס לכן תחל לכתוב שפית מלס תמועות גזלות ושא"ק שהיה, ונאמר מן שום ושא"ק. ונז"ל כהפך ושא"ק: הלא תראה וכו'. שום ידבר מלס המבטל הפלוטין און תכשיר

קול יהודה

וכן תכשיר התכונה הראשונה קבוץ שתי התנועות וכו' וראתה התכונה השנית וכו'. כבר התלוי להלוות שהעמדת המלס מלעיל מורס על אות מולבטת בשו"ל נח כי הלל ידיו שאלח טעמם קמנה ימלא דגש או נח נראה, והכס בלמות גברי ובי"ת לא יראה ולא ימלא אחר הגימ"ל והבי"ט שום אחד מהמס, אלס כי להיווין מלעיל הירי כן כלינו נכתבו גברי גי"י. כי עד שהמלך בשמבו בנפס מלעיל, האוס המובלט נחן ירמו א"ט"ס שלס הדגש במכסל, כי נחבל שס כמעט רגע עד יעטור פעס. וכבר כתב בר' אליה המדקדק בשני מתיקו פירס על הטעוה הקטנה וכו'. אמתיקו דגש מכחיות, או לשוף נח מן מלוודת, א"ל כי בטעס נלכות, רטוט אמתיקו מלכות, ע"כ. והאס טמוס הרמיח שס כונת דבריו בלמרו שנהיות הטעס חסה הקטנות הקטנות או יבס הכיף אמתיקו, כמו גי"י ונ"י ונ"י גברי ודומימין לפי שכן מלעיל יבס אמתיקו ברסי, ע"כ. ובנפס הכרכבס ככה עזר ידך גי"י. מלד למלס מחברי פ"ל ט"ן וגמי הלמ"ד ושרשו טס והי"ד בנפס ס"ל למ"ד הטפל, וסרלוו ה"פ"ח. והיחב ע"כ. וזו היא טעם טנת הראש"ע על הפסוק טמו ואס לשונו הוא מנובל. וכן ילירו עיניך בהכנה טנת דברי הכבר אחרי שמוך על כל אס אשר יצרובו כי טוטה חקרא אלנו כל חלק והלך מהטעוה דבור. והשו"ל גס הוא מחלקי הדבור וכו' ימוטע לפי דברו יקבעו כמו פסקס. והכס טנת הכבר שנתל ושא"ק דרך משל הנבטל בנעמדה מלעיל, ויקבעו כה שני מלקי דבור שנמטעיס זכ אחר זה וגמתיכס בשיעור שני נחים, וכלינו יאמר ושא"ק. כשכבר ידעה כי שמתי והבריו הם ממתי התי"ן והכשר ל"ד קוס שזכ וכו', והכס שאלח הקמ"ד ושא"ק הכנוכה במלס וקאם שאון, שהוא טמורט עי"ן הטפל כמנהג ירו"ל המהלכות. וכמו שכבר המכלול אלל הפעלים שעיניהם יו"ד או וכו' מה. והכס כלאשר בלמו לומר גי"י גי"י גי"י און שס קמ"ד בין ספ"ל ובין הלמ"ד פיורה על הטי"ן הנה, ולדעה הכבר מקוס העמדת ספ"ל מלעיל און חסרונ, כי מחה הארכס הנשימה יודל על כמו שאלח וכו' הכשר הטמי טעוה וכו' ש"ק. כי שזיור טמי נחים וכו' וס"ל מה נמטרס וכו' וכו' ונחיה ברואים להמלא בשורס שום כלומר, כי על ידי הפרט המלס מלעיל ישוער הכל בראיי מדס חסח וקבץ אחד. וכבר הריאוס לדעת מדבריי הכבר עמו ענין ששני נחים הללו סמלח משון וסמלח נראה, כמו יקאס, שאון, שור, שפאל וכו' כמזכיר למעלה אלל שנבטל מלעיל וכו' אטנס הכנוכה השנית שעיניהם יוסי לגלל דבור רלחה להפיל אחד משני המשכים כלאשר הביח הערך לזכ, כי יש יתרון נבלל בגלל הלשון יוסי על ככה, כלאשר טטה במלס ושא"ק שהוא פעל עבר מוסכ לפסחיד, כי לא רחש בעל הלשון מלד יוסי לגלל דבור להעמיד מלעיל ככהנלס, רק הפיל אחד משני המשכים וסמליר השני, ר"ל שנכשפילו המלס הוא מלרס הנוכל טעס סגול"ל המובלט ביו הטי"ן והמ"ס ושאלח השני שחסח המ"ס לבדו. ועס היות טעס שמדקדקים נמלט שמת שמתי קמתי ודומימס הוא מחתף לפעמו על שזכ, כמדומס לי שנבלל החפלוט פסם אליו במקומו הכבר, כי אחרי קדימו לזכ הטעס השמוטף לשאר המדקדקים כתב ז"ל, ועוד על הטעס שכתבו שמוכס על האוס הטפלס, ומהו דב לך, ע"כ. וכמוכס אללי שטור הוה זכ משני טעס העמדה מלעיל שזכ שס כסמון דבריו הקולטים טווח מורכב במתיכחו על האוס הטפלס. והכס מקוס רואיס על טווחו מלס שכבר אמר כן וכו', וסמטקיף וכו' המכור על השמיד, ויכול רחט וטוט המלס מלרס, כמו ושא"ק עד כ"ל מלכין, גי"י ועלס וכו', ע"כ. וכן כן דברי הכבר אשר זכרו. ועס היות שהענין הוה מוטיל ג"כ להכדיל בין הטבר וסמליר, לא היחס בצימח ככאן זולתי אל הולס והמנוכס, ומלס ועוד קאמר שנין אמרו סימן ע"ס על מה שס בנימס מן הכשרס הטיכור וסמליר כמו שכתבאר שמה: וזלא תראה פעל ובראו

הדבור בו בהפך הנקוד, תמשך העי"ן והיא פת"ח, ותנוח הפ"א והיא קמ"ץ, ומשיכת העי"ן איננה כי אם להשען לא לנח רפה, ועל כן השאירו אמר לי ועשה לי על התכונה הראשונה, מפני שנשענו על המלה הקטנה. וכן אנו רואין פעל בשני קמצי"ן והוא פעל עבר. ונבקש עלת זה ונמצאנו באתנה או בסוף פסוק, ונאמר שזה

קול יהודה

אוצר נחמד

על הכתוב גוד התכונה הראשונה, ואמר הסתכל בשרש פעל וכל האחרים הכנויים על משקל פעל, ותמצא כי הדבור בו הוא בהפך הנקוד, מתנגד אל הראוי לכיוון על פי הנקוד, כי מן הראוי ד"מ במלת פֿעַל. שתיים הפ"א ומשכה במכתב שנקודתה ח"ב והוא קמ"ץ, ויחסי הפי"ן ומסרה במכתב שנקודתה פת"ח, ובחמת הוא לספן שהגינה תחת הפי"ן ולכן הפי"ן נמשכה יותר סגס שנקודתה פת"ח: ותנווח הפ"א והיא קמ"ץ. ומכתב הפ"א במסירות סגס שנקודתה ח"ב: ומשיכת העי"ן וכו'. ואמנם זו נכח הכתוב סגס הפי"ן נמשכה בעבור הגינה, והמשיכה הזאת רק להשען, נסמן בכרת המלה: לא לנח רפה. אבל לא להכאות על נח נכחר שיהסר, כי לא יבוא נח נכחר אחרי הפת"ח: ועל כן השאירו. ויכתיב על זה שהמכתב הפת"ח רק לנמן הכרת המלה, כי בחמת נח הדבור במחצת הפעלים כשי הכתוב הראשונה, כמו אֶפְרַיִם יְיָ הוּא תְּחִיב (מ"ב ח'), וְעָשָׂה לִי אֵת הַחַיִּל כֹּה־בְחַיִּל (ש"ח), וְהַחֲשֵׁךְ כֵּן כִּרְאוּ שְׁנֵי־קוֹדֶשׁ ח"ב, וסעסע שלא הפעילו הגינה מלרע מפני שנשענו על המלה הקטנה, שהפעלים הבלה רעוסי אל המלה הקטנה באלהיהם שסגס בגינה העקרים, ולא יספוק הדבור במלות אמר ועשה, ולמשן שלא יבואו ל' גינות לרעות על הפת"ח וסמיק"ק במלות אמר לי, ולא תחת הפי"ן והמל"ד במלות עשה לי, היינו הגינה מלעיל וממש קמצי"ן דיונו: וכן אנו רואים פעל בשני קמצי"ם. וכן כאשר אֶפְרַיִם (בראשית כ"א), והוא פעל עבר, ויחסי זה גוד התכונה הראשונה, שלפי משפט כל פעל עבר ייחד נכחר נקוד קמ"ץ ופת"ח: ונבקש עלת זה. אך אם נבקש סגס נמשכה באתנה או בסוף, כמו במשלנו

החביו הדבור בו בהפך הנקוד תמשך העי"ן והיא פת"ח ותנווח הפ"א והיא קמ"ץ וכו'. כבר עלה ביאור זה כמה פעמים ולא אשנה לו. והכלל כי היה ראוי כפי משפט התכונה הראשונה להמשיך התנועה הגדולה שחתה פ"ח הפעל, לומר פֿעַל אֶפְרַיִם ולחפוק קריאה הפי"ן הפתוה עם הלמ"ד, לדמיון מה שכתב המלול בספרו פקדה, כמזכרו פֿעַל אֶפְרַיִם הפי"ן והלמ"ד קמונים והפי"ן פתוהה, וְהַחֲשֵׁךְ חוּת כשדל וְהַחֲשֵׁךְ ולא תמצא, לפי שהמלה מפעיל ותחסף קריאה הפי"ן עם המ"ס על כן הפי"ן פתוהה, אבל כל שאר כנויי הפעלים הפי"ן קמונה, לפי שהתמוד קריאה הפי"ן עם המ"ס ולא תחסף, פ"ב. וכה היה משפט פֿעַל יֶאֱכַר לפי דעה החבר, לולא ההכונה השניה שפנתה אה עטמה מלרע, ויהיה משיכה הפי"ן עם היומה נקודה במנועה קסנה לא לנודק הגח רפה אשר יולד עם, שהרי לא יבואו נח משוך אחר פת"ח כמזכר למעלה, רק היה זה לנודק ההשענות באחרית המלה למען תמצא מנוח לכך רגלה כאמור, כי כן יסד מלך הלשון לתקון ויפי גבול הדבור, אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם. וועל זה השאירו אֶפְרַיִם יְיָ הוּא תְּחִיב (ש"ח) ועוד תמצא אחר זה דברים שתייחסים לעינינו אצל אמרו וכן תמצא פֿעַל עשו דברי המלול והר' אליהו המדקדק מוטיילים מאד לבחונתם: ועל זה השאירו אֶפְרַיִם יְיָ הוּא תְּחִיב (ש"ח). הכונה הואיל וכל ההשענות הזה לא היה כי אם לנודק ההשענות כמדובר, הנה כאשר יפול ויפול הצורך הזה שוב יבוא הדבור לאיהן מושבו על הכוונה הראשונה, ועל כן בהמך אמר ועשה ודומיהם למלה זעירא אשר ישענו לגבולה, או רגלה עמדה במישור על מסוכנות הראשונה מלעיל, אֶפְרַיִם יְיָ הוּא תְּחִיב (ש"ח) ועם היונה מלה פֿעַל, ופסל הפעל הנמשך על כעבו מפני הסמוך למלה זעירא, כי הפעיל הכללי נמשך, הנה עיני לקמ"ץ פ"ח הפעל הנמשך על כעבו מפני הסמוך למלה זעירא, כי הפעיל הזה הוא ד' שוב בשתיים. ובכך נכח המלול הלוק קריאה אמר ועשה ודומיהם עם מלה זעירא ויולחם, כאמרו אֵלֶּה הַמַּלְאָכִים הָאֵלֶּה הַמַּשְׁקֵל פֿעַל וכו', וקריאה המלה מלרע, מי אֶפְרַיִם וְעָשָׂה. אֶפְרַיִם יְיָ הוּא תְּחִיב (ש"ח) ויבואו למלה זעירא או למלה שהיא מלעיל חיה גם היא מלעיל, כמו עלימו אֶפְרַיִם בְּלַחֲשֵׁי יְיָ וְעָשָׂה לִי כְּכֹהֵן וכו'. וכבר עם עוד ח"ב, וכבר נחא מהם על זה הדרך מלרע, (ישעיה מ') מי גִּרְאֵי אֱלֹהִים (מ"א ח') ויבואו החלל כי לא יִהְיֶה גִּרְאֵי וכו', והסמוך למלה זעירא, (משע ה') הִנֵּה אִישׁ גִּירֹוּ וכו', (ישעיה מ"ד) מי יִצְרֵא מִלְּעִיל, (מ"ב ח') הנה אֶפְרַיִם עֲלֵינוּ. (בראשית מ"ג) שאלו (בראשית מ"ג) שאלו מלעיל בלתי מלעיל מלרע, (ישעיה מ') מי גִּרְאֵי אֱלֹהִים (מ"א ח') ויבואו השלישית, כמו מי יִצְרֵא. והוא אשר דבר ההבר למעלה כי בתכונה השלישית אפשר שיפונה משתי התכונות הקודמות: וכן אנו רואין פעל בשני קמצי"ן והוא פעל עבר ונבקש עלת זה וכו'. כי נכח המלול אצל האין הרגשה בלתי השלישית ח"ב, הפעל העובר חזיו קמ"ץ וחזיו פת"ח, ולא נכח בסוף פסוק או באתנה כלי קמוץ, כמו פקד את שרה כאשר אֶפְרַיִם. ובמחשך לזים לא יִצְרֵא. וכן כולם, פ"ב. ובאמר שזה הנה אשר נחשבו עם אחר הקמ"ץ השני הוא על פי התכונה השנייה בעבור העמדה וההפסק. ואולם עול נ"ב ליהם המתקן היה אל התכונה השלישית, להיות האהנה מכלל הפעמים, אלא שאין החבר מדקדק בך, וכל לגבי ראשון שני קמצי"ן ייח כאלה דברנו. ועוד שהפעמים יבוא לפעמים לנודק הוראת הפסוק השנים לתקנת גבול

שזה הנח נתיישב בתכונה השנית בעבור העמידה וההפסק. ונמצא הענין הזה הולך כן, עד שנמצא עוד פעל בשני קמצים בוקף, ונגקש עלתו ונמצאוהו מקום הפסק בענין, והיה דינוי שיהיה אתנה או סוף פסוק, לולא דחקים אחרים הצריכו שלא יפול באתנה ולא בסוף פסוק, כאשר נמצא גם כן פתחים באתנה ובסוף פסוק על זולת ההלוך ההוא, כמו ג'א'ב' וי'אמר. וי'אמר. וי'אמר. ונמצא עלת וי'אמר. מפני החקירה על הענין, מפני שאין דין ויאמר לעמוד בו, מפני צרכו אל מה שאחריו בהשלמת הענין, אלא המעט, כמו כאשר אָמַר. כי ענינו שלם בהשבה על מה שקדם. והוא

אוצר נחמד

קול יהודה

נגלו הדטר: ונמצא הענין הזה הולך כן. ר"ל כן יהיה חמדי על הדרך הזה: עד שנמצא עוד פעל בשני קמצים בוקף. כחמו במלול אל האבן הראשית למשל פ'ל' ו'ל' וגם עלו צוקף קמויט כי עי' חקש ו'ל' על משפט ההפסק במקומו רבי, (והקאל י"ח) חבל לא ה'ל' לחמו לרעב ל' ו'אמרית לא ה'ל' ו'בו': ונגקש עלתו ונמצאוהו מקום הפסק בענין. ר"ל כפי משמעו המאמר היה עס הפסק הדטר, דעש המלול שיש גם לזוקף משפט ההפסק: ו'ל' והיה דינוי שיהיה אתנה או סוף פסוק לולא דחקים אחרים הצריכו שלא יפול באתנה ולא בסוף פסוק, לולא דחקים אחרים. באתנה או סוף פסוק ונל' זוקף מורחם, היה לטעמים ולרמזים בעלם עיניו ממנו. וכמו שמעיר בדבריו האחרונים בלחרו ולמחר החכמה דקרה האת מודם נעלמים ממנו ו'בו', ואסכרה בדמיא ליה בלחרו כאשר נמצא גם כן פתחים באתנה ובסוף פסוק על זולת ההלוך ההוא ו'בו'. ר"ל הכף הכלל החכר על השמחה הפתח לקמ"ן במקום אס"ף, וכמו שכתב המלול בלמן כ"ד ו'ל', ואשר המה בפתח אס בהפסק הענין, בקמ"ן, וכן בשלשלה, כי יש לה משפט הפסק וי'אמר ויקח משה דמנו, ובלו משה בהפסק בפתח, אלהי מהלמי אל תחיש. וקמח מתיח וי'אמר. וקמן כל לחיש וי'אמר. וכן כל וי'אמר וי'אמר בלחנה וסוף פסוק, וכל וי'אמר וכל וי'אמר פ"ב. וכמו עוד בלמן השנית ו'ל', ובמיתו שלמים בהפסק יהיו לעולם מלעל, טו"ח וכו' וכו', והענין קמוה, לנלמי אלל ממנו וי'אמר. כן חלל וי'אמר ו'בו', וכבר בלו מהס בפתח בפתח, היה נל וי'אמר ו'בו' ו'בו' וי'אמר ו'בו', עד לחמו וכן על פי הכתובה כל שְׁבַרְתָּ וְשִׁבְרָתִי וְדַבַּרְתָּ וּדְבַרְתִּי הַיְצִיטָה וְהַיְצִיטִי מַחְמִיץ בלחנה וסוף פסוק ו'בו', פ"ב. וכמו שהי' בהפסק בנין ועלל כתב ו'ל', ולרעות הפקדוה בפתח ובהפסק בקמ"ן, ובלו בהפסק בפתח, והס מאשר בלל הפסק בל' ו'בו', ואולי מרעו הפקדוה ו'בו' וקמוחם הפקדוה ו'בו', כי זרועות רעשים הפקדוה ו'בו', פ"ב: ונמצא עלת וי'אמר ו'בו'. וישבו החכר כי כנה פתחום

במשלו בלחנה פתח המ"ס: ונאמר שזה הנח נתיישב וכו'. ונכין עלה בלח המ"ס כמנוע גדולה שמועמם אחרים נח כמח, כעבור הפקודה הפעם שהלחיה וי'אמר, והיה סמ"ל למוין הפסק והפסק הענין: ונמצא הענין הזה הולך כן. וכעבור הפסק הולח הפעיו על המדע עד הפסק סמ"ל לה' גם אלל סוף שחיו משקול כל כך בלחנה ו'ס', כמו כל פתוחי וי'אמר (רעשי י"ד), וכמו כרסה שכל קמ"ן זוקף. וללו דוקף בוקף כי אס גם בלחר מפקיט, כמו הפעלה ורעיע יבול כסס לפעמים קמ"ן, כמו וי'אמר ו'בלח' (שס ה') שגנו"ל נשפחה, ונלחו וי'אמר (שס ו'), כמח רכיש, ורמזים כרס: ובקש עלתו ובמציאוהו ו'בו'. וכלל אלל מלח כסס שכלל סמ"ל למן הפסק הענין: והיה דינוי ו'בו'. והיס מן דיון שבוה אתנה או סוף פסוק למן הפסק הוס: לולא דחקים אחרים. רק עלה יבול לפסקיט בסוף כל ע"י אתנה וסוף פסוק, מלחם מדבר שזכה מוכן ענין, ושמו רק משקול קמן סעך לפסקיט חקף בסוף, אלל לא לתקף מכל וכל, ולו ישודל כל הפסקו כולו כמחורו כמון אלל סם ונפקו מלקיו בהפסקה מועטת: כאשר גם נמצא. והסן זס מלח פתח בלחנה: על זולת ההלוך ההוא ו'בו'. מהנגד למשפט שפעמים כמו ויקח העבר אח דקרה וי'אמר (בלחשי כ"ד), שכל הפתח כס"ס ומן הראוי שזכהו כמנו"ל לקמ"ן, וכן וי'אמר וי'אמר (שס ה'), הפתח בלחנה, וכן היס נל וי'אמר וי'אמר (שס כ'), הפתח בלחנה, ונכרל הפעם על כל אחד ואחד: ונמצא עלת וי'אמר. הפעם שכל הפתח בלחנה במלח וי'אמר: מפני החקירה על הענין. וקיידי למחין אחרים אל הענין בלחנה, ולל נפקיט כס כל כך: מפני שאין דין ויאמר ו'בו'. משי עלה יהוס הפסק מן הראוי פעלה וי'אמר: מפני צרכו ו'בו', למן תחיד הקריאה בלחנה וי'אמר והיסו רועס אל מה שבלחנה מן האמירה כמח אחר אמר בלחנה, וכוס הוכר לחכר מלח וי'אמר אל מה שבלחנה לנעומו מוכן טענין: אלא העפע. ולכן רק על המעט יפקו כמלח אמר, כמו כאשר אָמַר שוכר, לו כסוף פסוק, כמו וישע כל אבר אָמַר (שמות י"ח): כי ענינו שלם. כי במלחם האלל אָמַר מן טוור לחכר מלח אָמַר אל מה שאחרים, כי כוס נפקס כמסור וגם לא יבול אמירה דברי האמירה: בהשבה אל מה שקדם: כי עס מתיחס

וי'אמר במלח הפסק, היא על היות משמעות המאמר הפעם, וזה כי ענין זכרו למה שאחריו למחר דין משמעותי, והדבר כזה טורח כן חמדי וזלתי הפעם יהוא כלל מלח קורנו אשר למעט לא יעזב הכלל המיוחד על פי הרוב, כי הוא זה משפט ראוי לשמרו בכל דבריו. והידיע שאין טענין הוא עובד במלח וי'אמר כמנהגו במלח אמר הקמוה במקום הפסק, כי היסו

הדא ראוי לקמ"ץ קפתחא שהוא במקום הפסק. אך ויגל"ך ותשברנה מפני שקשה להעתיק השבר אל "קפתחא (כ"ל קמצא) גדולה מבלי גנלול, אבל העתיקוהו אל פת"ח.

ושמא

אוצר נחמד

נמשיכים אל הספור סקודס, כמו וס' פקד את שופט כאשר יצ"ר. הספור כאשר הכניחו את האבנים כבר, והפסק הספין כזה כי לא רח אחריו הספור מן האמירה אשר אמר, וכן וישמע מש לקול חותנו וישע כל אשר יצ"ר: והוא ראוי לקמ"ץ וכו'. ולכן במשלים האלה ראוי להקדיש קמ"ץ מפני שהוא מקום הספק נמור על הענין, ואמנם וינכרסו וימפ"ר כמדן אבנים לאל ענין, אין הספק אלא ויחמר, מפני שגם אחריו אמירת מלכי נדק וינכרסו, ולכן בדין בל סתמ"ס באתחא: אך ויך ותשברנה. שגם גם כסס סתמ"ס באתחא וס"ס: מפני שקשה להעתיק השבר. היינו שזכר קמ"ץ שהוא ספירי, קשה לשנות אותו אל פתחא גדולה וזאת הקמ"ץ: מבלי גנלול. מבלי אמצעי, שהיה מן הסכנה לשנות בתחילת את ספירי לסת"ח ואת סתמ"ס לקמ"ץ: אבל העתיקוהו אל פת"ח. ולכן נמור לשנותו כשינוי אחד היינו אל סתמ"ס ושמא

קול יהודה

הקודש בקמ"ץ, כמו כאשר יצ"ר שזכרנו, לפי שהיה ענינה שלם בזהבנה על מה שקדם, כי לא יוסב ענינה כלל אל מה שאחריו להשלמת חקו, ועל כן היה ראוי לקמ"ץ בהיותו במקום הספק נמור כמשפט. והנה אמרו בכו כאשר אמר, וקשר עם אמרו בספני שאין דין ויאמר וכו'. ומה שאמר אלא דמעות כוון בו הלאו מן הכלל לזה מהם שלא יסוג שלכו להפסיק ביאורו על פי הדרך המונה כמו שזכרנו, ובענין אמרו שאין דין ויאמר לעמוד בו בספני צרכו אלא מה שאחריו וכו', לריכוס אל עומר שהם גם וזה ראה בעל השון להפסיק עם בעבור הדקיס לא ידענו, וכמו שזכר במלה אמר, כי את זה לעמח זה הויז לקראתו דוק והשכח. אכן הראש"ע שנה את עממו בזה, שכן כחכ בספר נחמד

מחור לרשמו, וכאשר יבחה האותו בעבור שיש גדול אם היה בסוף סבוק או באתחא כי משפט אחד להם, וכאלו הוא הני חרוז, ונקמץ בעבור שהוא מממד, ואל תחמה על כל יצ"ר שהוא פתוח והוא באתחא גם בסוף סבוק, כי היה מחלס בפת"ח קמ"ץ והנה עלה מדרגה אחת להיוחס בפת"ח גדול ודי לו, ע"כ. והנה הוא הוך לדבריו שכהב בספר מאזנים במקום פתח דבריו ויזיר על משפטי סתמ"ס ח"ל, וכן על שפ"ץ כמו חלס מחלסות חלס"ע ויחל מעליל, כמו יצ"ר שער הכל פתח"ץ, ולמה זה, בעבור היות יצ"ר על משקל יצ"ר ובעבור הענין נהמה, ומחללה היו ענינים סגול"ל שהוא פת"ח קמ"ץ ובעבור אות הרכון שב מקמץ לגדול, וכן מקרה כל יצ"ר שהוא כחוף ספוק וחלמה, הוא פת"ח ויקח העבר את רבקה ויגל"ך ח"ל, ויך פתוח ואם הוא סוף פתוח, ולא נקמץ, כי במחלה היה בפת"ח קמ"ץ ולא יוכל לעלות שתי מדרגות, וכן כל יצ"ר. ע"כ. והנה עם היות הכתר מורה גם הוא בדין סדר המדרגות בנקודות וכן שזכיר בסמוך, לא ראה להשתמש בו במלה יצ"ר. כי הנהן חללה חללו בלא וז"ו ההפוך, כי כעה יחמר אפר יצ"ר תאמר נאמר. ועל כן היה מן הראוי להשתמש אל מדרגת סתמ"ס במקום הספק לולא הכעס והחזק בדבריו. וכן חמלא בסמוך ששם פני בחימוה במלה יצ"ר בהיוחס בלא הספק נקודה סגול"ל וכמו שזכרנו. אולם הראש"ע יבחה המלה כמו שהיה עם וז"ו ההפוך שמשפטה בסגול"ל במקום הספק לולא שקשר ענינו, אך ויך ותשברנה מפני שקשה להעתיק השבר אל פתחא גדולה מבלי גנלול וכו'. ומה שכתבנו על בשרים, ובמקום פתחא גדולה ראוי להקין קפתחא גדולה (*). ושנוה מנומרה, כי טעם פתחוח יצ"ר ויחשברנה במקום הספק, הוא מפני שהיה קשה להעתיק במדרגות השבר שהוא ספירי, כמו שקדם אשר היה בזולה הספק במלות יצ"ר ויחשברנה. והשני מדרגות היו לעלות מן ספירי אל סתמ"ס ומן סתמ"ס אל הקמ"ץ. וזה מבלי גנלול, כ"ל להעתיק דבר אל זולתו חתמו במדרגה מבלי אמצעי יגלללו לוי, ולפיך העתיקוהו אל סתמ"ס ולא אל הקמ"ץ. ורמז לנו כי כשהיוס מלה בזולה הספק ראוי

(* וברר סינו יטילם להעמיד גיורסא הנוכרת על ידי דהקן, ולומר כי על כן קראו שם סק"ץ פתחא גדולה, כי בעך ששבר הלא גם הוא נפתח בכבדה, כי כבר נתחאר לך מחוקקוהו הקודמת כי מקום וסבדי סם ספירי מן קתה אל סק"ס וספתחא כיוונית, ולפיך ידועם שחלל גדולה לקמ"ץ בערך ספירי אשר תור הכירו. ואמר גדולה להבדיל ביניה לבין סתמ"ס שהיא קטנה אלו, לא לענין הפתחות רק לענין תנועה קטנה או גדולה. ועוד אזי מודד ראיס אחתה כי טעם ידועס סק"ץ בתקן קמ"ץ וטעם בתקן סתמ"ס, שהרי כריכתי סינו ג' בספור מעלה אוסיות סכו"י מל שג עולל בעל אשאר האופיות אם לא בהתלהם אל אחת מהלם, אמר ח"ל, וספתחא לאל"ף וס"א, והקמ"ץ לוא"ו, וסבדן יח"ד, ע"כ. וזה שיש אזי לבד מהלם וספתחא אחתה עם על סק"ץ ג' ג', כי אחנס סכו"י וס"א הם נחוס מפורסם מיוחדים אל סק"ץ כמנואר הכס בסמוך, וכשניות ויחבר אל סתמ"ס גדולה וסקמ"ץ נאמרו אחר כך סתמ"ס וסבדן"ל לא יבא אחריהם נח מפור כמנונה סתמ"ס אלא מתחשם כמנונה טעמם כמו שיבאר. ועוד תשוב תראה כי הקמ"ץ אי ייחד עם יח"ד אם לא אוז"ו לא יחלו ענינו בעלם אל סק"ץ כמו שזכרנו, וזה לאות כי הנה לא נכלל עם קמ"ץ רק בפתחא. ומתחייב כונס וז ממש משניס להראש"ע במחלם לייס על סיפס למח, שכהב ופתחה למ"ד למח להורות על ס"א פתחה הועד, ולא דנגס כמ"ס בתקן על השון, ע"כ. והנה שיש וחסה כי למח אלא קמ"ס בכל הכפירים, אלא שקשה פתחה עם נלי היוסם שבא"ס כמשפטה בלא ס"א הסעס. פי פתחא חץ טעסם לריכוס נכחיס מודקיקה מנדלם בין פתחוס לקמ"ס:

ושמא יקנה' מהדרך הזה, בעבור ששרשו וכן נתמה כפגל וכל אשר בא על משקלו שנחשוב שאם לא משכו הפ"א היה מביא צורך הדבור העברי למשוך העי"ן וישוב מלרע, ויהיה בין העי"ן והלמ"ד נח רפה אחר סנו"ל, וזה דבר תימה. ואין תימה בפ"א

אוצר נחמד

ושמא יקנה' מהדרך הזה. שכן גם בו טמח כס"ס, וכן אמנם אלו ואלו יקנה' (נראהו י"ח), שמתקו ביזרי' לפה"ה, כי בשאר זקן הקי"ף ביזרי' ולכן העתיקו ביזרי' בעמידה, במקום הכתב נאמנו וסוף פסוק אל הפה"ה: וכן נתמה מפעל וכו'. וזמנו זה יש לתמוה בשמות שהכונה על משקל קטל. כמו יקנה' וכו'. על משקלו מלעיל. וכל הדומים להם שהם על משקל קטל והגינה מלעיל: **משוך הפ"א והוא בסנו"ל**. ככלל נמשכת תועה פ"א הפעל, הנה שיהא בסנו"ל ויחלו להיות קצרה בדרך כל ח"ק: **עוד שנחשוב וכו'.** אמנם אחר הדבור שטעון נאמנו שדבין סטעמו פ"א הפעל בני גינה: שאם לא משכו הפ"א. שם יוכה פ"א הפעל בני גינה. אזי היה מביא צורך הרבוב העברי. ויחייב מדרכו לשון נערי: למשוך העי"ן. להיות סגינה מלרע בעי"ן הפעל ויהא נמשכת במכתב ע"י הגינה: ויהיה בין העי"ן והלמ"ד נח רפה אחר סנו"ל. ואם תועה עי"ן הפעל יהיה בסנו"ל ויהא נמשכת במכתב ע"י סגינה מלרע ונמשכת מה שכתב האחרים. ויהיה זה דבר תימה, מלא דרך כלשון שהח"ק אינה מושכת האחרים ל"י: ואין תימה בפ"א. אבל כשנעמיד הגינה כספ"ס, אין זה זרות, כי לא תמשוך תועה פ"א הפעל נח נסחר האחרים, כי אם נס

קול יהודה

רלויה להפחה, אז כהפסק היתה נקמלה, כי לא היסח עולה רק מדרכה אהה, והוא מה שכתב המכלול בעוד השני הנקרא בזין ופעל ח"ל, ולרבותו יקנה' בפה"ח ובהפסק בקמ"ן. ובאז בהפסק בפה"ח והם מאשר בלא הפסק ביזרי' וכו', ע"כ. ומה שאמר החבר ושמא יקנה' מהדרך הזה בעבור ששרשו זקן והעתיקו ביזרי' בעמידה אל פה"ח, הוא דוגמה מה שכתב המכלול אל הכתב הראשון בלשון השלישי ממנה, כי הפסוק לבנון קטל (ישעיה ל"ב), הנה בפה"ח במקום אהנה היה זה לדעת ר' יעקב בן אלעזר בספר השלם לפי שאלויה היה בלא הפסק היה קטל ביזרי', כמו קנה וסוף קנה' (שם י"ט), וקובץ בפה"ח מפני ההפסק, אבל אם היה מגזרת קטל בפה"ח היה בנחמה קמ"ן. וכן כתב ר' יונה, ובהנה כי זה העפעס בבל מקומות שנאמרו פה"ח בנחמה וסוף פסוק בשמות ובפעלים שבו בלתי אהנה ביזרי', וכל אשר הם מגזרת קטל ביזרי' ישוב פה"ח בנחמה וסוף פסוק, וכן דעת רוב המדקדקים. אבל רבי יונה יראה זה העפעס אליו ואמר כי הוא חדשנו ולא קדמה לו אלא צו, ע"כ מדבריו. וכי האמר בלבבך איך לא ראם

ההכר כי יש שבר מועתק שתי מדרגות, כי הנה ומסנו"ל לפה"ה. תשובה לברר כי לא מלאנו כוחה לעולם שבמקום הפסק ישוב היזרי' לסנו"ל, ועל כן בהעקף המדרגות לא יתחשב: וכן נתמה מפעל וכו'. יען בדבריו האחרים המעלה ספר אל חוקי כי הפה"ח והסנו"ל לא יבא האחרים נח משוך בנחמה הראשונה רק בשנים, הואיל ונחר בלתי היה בלרע בכל אחד מהם נוסף על מה שהקדים קנה ביאורו בדבריו האחרים. והנה רשיתו מן הסנו"ל בלמרו, שנחמה ממשקל קטל יבנה יזרי'. מפני מה נמשך הפ"א מלעיל והוא בסנו"ל, ומדוע ככה שמהנה ענינו מן החכונה הראשונה אשר מועתבה שלא יבא אחריו נח משוך כמו שקדם, כי הנה הסנו"ל הזה המשוך נושא משך הנה, וזמנו שכתב המכלול בלשון פקדי ככנו יקנה' והדבריו (כי עם היות דברו עם על הפה"ח שפספו שיהא לסנו"ל גם כן כי דין אחד להיחשב) ח"ל, ויקנה' העי"ן קמנה והלמ"ד פתוהה, זה איננו כמפתח הקודה, כי אחר הלמ"ד נח נסחר והיה משפסו קמ"ן, אבל מלאוהו פה"ח קטל ויקנה' היזרי' ויקנה' וכו', כמו יקנה' וכו', ובהפסק הם קמונים וכו'. ובאז בקמ"ן וזלם ההפסק הדורות כי מן המשפט מפני הנה הנסחר וכו', ע"כ. וכחוצ שם בנה"ה להר' אליה המדקדק. אמר אליה אע"פ שלטי בקדוקו נח נסחר אחר התועה גדולה, ואחר התועה קמנה נח נסחר מכל מקום שבהעפעס ממת החפסוע קמנה שמלריכים צו השמימה יחכן נח נסחר, ע"כ: עוד שנחשוב וכו'. הנה הוא משקיע התמימה המכונה על ידי השגותו כי היה זה נכונה ולעטם אשר יאמר כי הוא זה, שאל אם משט הפ"א היה מביא צורך הדבור העברי למשוך מלרע, או מהכרה החלוקה מעלין מקרא קודם או מורידין, ואין אהנה בין המלעיל למלרע בנחמה לזה ולזה. והנה במשפט העי"ן מזהה יהיה בין העי"ן והלמ"ד נח רפה אחר סנו"ל, כי בלמרו יולד נח רפה במשיכה רי"ש עי"ן הפעל על ידי הארכת המימה, בלשון נזר אומר לעטלה במלה אמר, וזה דבר תימה כי אין לנו צורך לשענות בזה בלשון הארכה שמה, כי לא הרי הנה כהרי הפעל, יתרון בעל הלשון לקח לו ויבט מזהה השענות במלה יקנה' והדבריו, וכל מן השם הוא זה למחליה עיני בחינתו המזוקקת בהתהלך בזיון יקנה' על משמעותו, ואם כן נלמנו מזה שתי העלות אשר כה צהן להמשך המלה מלרע, כי הגה המשוך לא יואה אחר הסנו"ל אלא החכונה הראשונה. גם לא השענות בזיון אלה אלא החכונה השנייה כאמור. על כן היה זה אגלה עטם משטיק נסכיב אחר המלה אלא הפ"א כפעם מלעיל, כי שם יואה הנה המשוך. וזה אמרו ואין תימה בפ"א

כפ"א כי אי אפשר "זה כלי נח"*, ומקום הנח ריק, והמשך ההוא שהוא מלעיל, אמנם הוא במקום נח נראה, כנגד י"ג על (ס"א פ"א ע"ג), לא כנגד פ"א על. אמנם כאשר יבא באתנה או בסוף פסוק שב פ"ג (ס"א פ"א ע"ג) כנגד פ"א על. וראינו צורך המשך כאשר אמרנו בשמתי ושמתי. וכן נתמה משער ב"ע והכריהו ומהל המשך הפ"א הפעל שלהם והיא פת"ה ונחשוב ונראה שהוא נבוע ג"ל. ואמנם נתפרו כעבור

אוצר נחמד

קול יהודה

כי מי אפשר להבליע הנח ומקום הנח ריק וכו'. ולפי מוסח אחר ולפיו חזמה כפ"א כי אי אפשר לה בלי נח ומקום הנח ריק וכו'. וביאור כוננו לפי מה שהצמתי, כי בהעמידו מלת ה"ה ג"ר ודומיהם מלעיל במתיבת פ"א הפעל, הנה עם היותה גם היא נקודת כנגול' שפיו מלעיל, הנהצב אחריו נח משך כמזכיר, ובמשך המלעיל החם יעלו למדרגת מתיבת הנה אשר לא כחורו, אל החמה על הפס, כי בהקפיו אל תכלית המשקל הנה שפוטו להנקה הפ"א כקמ"ן במקום הספק ה"ה ג"ר. ורובם כהה, ולקמ"ת הפ"א ראוי להמאץ עם הנה, עכ"ג עם עתה ביהות המלה בלי הספק ח"ל להבליע ולהסחיר הנה ההוא הראוי להיות עם צעה מן העמים, והיה מקום כנה ריק בלי שום רעוש, והיה להבליע מלעיל ככל שזה הקדש. ולפי הסבה השני הסבה מוזכרת בלי שום דחוק. ועוד מכל לפרש ע"פ הטעם הראשון שיחמר כי לא היה אפשר להבליע נח מתחת הפ"א במקום הספק אל היה מקום הנח ריק בלי שום רעוש בלא הפס, והכל עונה לכוונה תחת: והמשך ההוא שהוא מלעיל אמנם הוא במקום נח נראה כנגד פ"א על. וזהו רעוש הנה השמור מה: לא כנגד פ"א על. כי לא יאחר נח נכסר אחר כנול' כאלו. וה ראו להיות כן מפני שעכ"ל היה באתנה ובסוף פסוק שב פ"ג כנול' ג"ר. והוא אשר דברנו כי למה שהיה סופו להתקיים בקמ"ן מלעיל ג"ר שטיעורו פ"א ג"ל. כי מלך היותה בקמ"ן ימשוך נח נכסר, ומלך היות מלעיל ימלא עם נח נראה. היה מן הנאות שבגם ביהות כזולת הספק יהיה רישומו על נח עבר עם ולא יהיה ריק ממנו כמו עקדס. ומולא אלי קורת רוח בטעם האומר שב פ"ג כנגד פ"א על. כי אמנם לפי משך הסבור אין לנה הנראה ענין כאלן. ואם באה ג"ב להעמיד בטעם האומר שב פ"ג כנגד פ"א על. ג"ר חכה נכסר כי באתנה ובסוף פסוק שב פ"ג כנגד פ"א על. והחס דבריו באתנו וראינו צורך המשך כאשר אמרנו בשמתי ושמתי, ר"ל כבר עלה בדיעו מה צורך המשך ה"ה ג"ר ודומיהם למקום הנח הראוי להמאץ עם לפרקים, והיה עמו כעסם שמתי ושמתי שזכר למעלה אשר התבאר עם ענין מתיבת הפ"א בניה העי"ן להוראה הנח הראוי להיות עם במקום עי"ן הפעל, שעל פי התיקונה השנייה נקבלת עמו בתיבתו עמו בתיבתו לעשר. ולא תכלה בדיקה להקשות על החצר ממה שהצמנו כמה שמות ב"ב על משקל פ"ג כמו פ"ג ג"ר על ישתו בהפסק לומר ג"ר י"ד. כי כבר זכרנו שהכלל נדון על פי רובו. וכן כתב על זה רלב"ג בספר לחוש שער השמות כאשר ב"ל נכסר שמשקל השמות אין קן להם, וסדר הגדלות הוא מונה בתפסם חלוט: בסימניה אל בהפסק. כתב ב"ל משקל ג"ר על שני דרכים, האחד להיות ע"ל הפעל בקמ"ן קסן, כמו פ"ג והוא בשלש קודש, כמו ג"ר י"ד. והנה פ"ג לא יצוה קמון בקמ"ן גדול במקום ב"ב על משקל פ"ג כמו פ"ג ג"ר י"ד והיכו עשה על משקל, ע"כ: וכן נתמה משער ונער וכו'. המשך הענין הזה אלל הפת"ה כי עליו יעבור טעם המתיחה מאשר זכר על אודותיו למעלה כי לא יבא אחריו נח משך. והיחס המתיחה במשקל פ"ג מעין דוגמת מתיבתו במשקל פ"ג. כי למה יעמוד בדיקה בהעמידו מלעיל ועליו נח בהעמקו והוא פת"ה הגלוי מוכן לך כאלו. והישיב לזה כי נחשוב ונראה שהוא במקום פעל ואמנם נתפרו כעבור אהר"ע, והוא עמו מאלר רלב"ג עם למה עבר השמות הלך ג' ח"ל, עם

בעבור אהה"ע, ועל כן לא נשתנה בסמוך כאשר ישתנה נהר וקנה חרב בסמוך, כי הוא על משקל דָּבָר. וכן אַעֲשֶׂה וְעָשָׂה אֶקְנֶה וְקָנָה בְסוּג'ל עם נח רפה, ונחשבו בדמיון הראשון שהוא אַפְעַל יַפְעַל. ונראה שעי"ן הפעל לא נבנה על משך אבל על נח נראה עם פת"ח לעולם, ויש לנו אמתלא על שלא נוקד בפת"ח גדול והיו אומרים אַעֲשֶׂה. בעבור שלא תפול פתחא על ה"א נחה אלא בקמ"ץ, והקמ"ץ משוך, ועי"ן הפעל איננו משוך כל עיקר אלא אם תתקן אליו תנועה או תפול על אל"ף כמו

קול יהודה

היה עי"ן הפעל בכל שם שהוא על משקל אָרַז אָרַז אלה מהח"ע יפתח הפ"א גם העי"ן בפת"ח גדול, כמו צַר שָׁרַר. גם כן שם התחיל לית צַר. ע"כ: ומחמרו קיים שם בלוח ה"א: במחמרו שָׁרַר על משקל אָרַז רק נחמס ורחמינו. ועל כן לא נשתנה בסמוך כאשר ישתנה נהר וקנה חרב וכו'. וכן נה להורות כי במחמרו לעלות משקל נהר שער ומשקל נהר וקנה המה לא יתנו יחד, רק משקל שער נהר במשקל ארץ כלומר, והוכיח זה מלד ההשקפה אשר יקרה בסמיכות קָרַר. דבר הרב"ע בשער השמות במחמרו יש שם על משקל יָצָו וְיָבִי שְׁמִיהָ קְמוּלוֹן, ובסמוך יָצָו העיר וְיָבִי הארץ היא וכו', ע"כ. ולא כן יקרה בסמיכות שָׁרַר. לבל בלי שָׁרַר פיור, וכדך משקל שָׁרַר הבלתי שמהם בסמיכות, כמו שכתב שם רב"ע ז"ל, ודע כי בְּסָר וְצָר וכל מה שהוא על משקל לא יתקנה כלשון יתכן. א"ע שמהלכו מלות זרות והם פתחים, ע"כ. וכלל כונת החבר בזה כי יִפְעַל שיה יִפְעַל ומשקל חקה אהה לזה, וזכרון עטם אחד לדרישה הס"א למעיל עולה לכאן ולכאן: וכן אעשה ועשה אבנה אבנה בסוג'ל עם נח רפה וכו'. ר"ל וכן יש לתמוה ממה שהזכרם אלא

אוצר נחמד

ואמנם נפתחו בעבור אהה"ע וכו'. וכן ס"א הפעל בפת"ח תחת הסוג'ל לנכחת אות הגרון שהוא עי"ן הפעל, ועל כן לא נחת אס ינחו וכאשר יתנו קָרַר קָרַר וְיָבִי וְיָבִי ונחמד בסמיכות נהר וקנה חרב. כי שמה האלה על משקל דָּבָר ובסמיכות דָּבָר: וכן אעשה ועשה אבנה וכו'. בכל אלה יש לתמוה על הנה נחמד אחרי הסוג'ל שיה ח"ק: ונחשוב בדמיון הראשון. ויחלה לנו בהשקפה הראשונה: שהוא אפעל יפעל. שזה נחה נחמד כמעט ואכנס תחת הנה נחמד באֶפְעַל יַפְעַל: אבל נחמד אינו כן, כי אמתו נראה שעי"ן הפעל לא נבנה על משך, שאין נחמנו עי"ן הפעל שינוח נה נחמד אחרי, כי אם נה נחמד אחרי כפת"ח, וזיה מן הכאוי גם כן כמעט האלה שיה מוקדים בפת"ח ונחמד אַעֲשֶׂה אֶקְנֶה. ויש לנו אמתלא וכו'. אמנם הכנה שלא נקוד אעשה ואכנס בפת"ח בעבור שלא תפול פתחא על ה"א נחה, לפי שה"א לא תנוח על פי המשקל שלשן אחרי פת"ח: אלא בקמ"ץ. וכן אחרי הקמ"ץ תנוח הפ"א, כי הקמ"ץ מוכן אחרי נ"ס: ועי"ן הפעל אינו משוך כל עיקר. ואם שאלנו מדוע לא נקוד אַעֲשֶׂה אֶקְנֶה, נעטע שאין מחמנו עי"ן הפעל לחסר אחריה נח נחמד: אלא אם תתקן אליו תנועה. כי שמה כ"ס ענייני: או תפול על אל"ף. או שנה אחריה אל"ף כמו

שאלו חסר סוג'ל נח משך: ונחשוב בדמיון הראשון וכו'. ר"ל נחמקל את מוצרות הספק הזה שכתבנו בדמיון הראשון שהוא מנכרת השלמים יִפְעַל יַפְעַל אשר בלו כעגס אַעֲשֶׂה וְעָשָׂה אֶקְנֶה וְקָנָה במחמרו מה הלמ"ד שלמדוים ה"א: ונראה שעי"ן הפעל לא נבנה על משך וכו'. ר"ל שאין לו להמשיך בהם עי"ן הפעל כלל ועיקר, רק נחמד חסר סוג'ל נה נחמיה אהה עי"ן הפעל הסמוחה לעולם, ועל מח"ן כך נבנה מהח בזה הלשון: ויש לנו אמתלא וכו'. וכי האמר בלכנן מה הפעל על נקוד אַעֲשֶׂה בפת"ח גדול על משקל אֶפְעַל. כי שיה לנו בזה אמתלא והשללנו בעבור אמתלא על ה"א נחה שלא בקמ"ץ וכו' (י"א אלא בקמ"ץ וכו'). כלל הטובה כי מאשר לא תחלו מקום בניקוד מלה זו לא קמ"ץ ולא פת"ח מן הפעם המוזכר בדבריו הנמתיים אשר זה, תאלך נקוד בסוג'ל המעט שכתבנו, כמו שראית מדך למעלה מדברי הרב"ע במלת ויחמד, ששם פלה סודון סוג'ל פת"ח וקמ"ץ. ואולם הפת"ח הוא מלה מקום שמה להיותו מנעוה בלתי עול על ה"א נחה. והקמ"ץ גם הוא לא יבא על עי"ן הפעל לפי שהקמ"ץ משוך מנעוה ועי"ן הפעל אינו משוך כל עיקר כמו שזכרנו. אך אם נפשו יסמור לבלתי החלים בכללות שלא חסר עי"ן הפעל משוכה לעולם. והכלל הזה היה ארוך וקורן ע"י הפלה שמי המלים, כאמרו אלא אם תתקן אליו תנועה או תפול על אל"ף כמו אצא. התאיי הראשון הוא מוכן בלתי מה שזכר למעלה שפיעל ותכניו הדבור על בהפך העקוב המשך העי"ן והיא פת"ח ומחמרו הס"א והיא קמ"ץ ומתייחס העי"ן איננה אס להשתן ולא לנה רסה וכו', ושם נמקומו נחמד כל דבר. והנה בזה העי"ן משוכה הפך הנחמד בה. על כן חנה ויחיר מה שפילין זו ממנו עבדתי הספק הזה במחמרו כי אמנם אין מונע מלתיים עי"ן הפעל משך אס תתקן אליו תנועה, כחלה אֶפְעַל שחטעה התמך הראיה ליהוה בלתי הפעל אלא ההנהגה הראשונה נעמקה אל עי"ן הפעלה המוזכר לזכר ההשפעות המוזכר שמה וכו' במחמרו חמנו וסוף פסוק שאלו בפתקו העי"ן מלה התמך לכל דבריו ולכל משפסיו. והיואלו לנו מהו פי של כל המימה ומתימה שחמס להמירך שמימנו נמשך עי"ן הפעל באֶפְעַל יַפְעַל ודומיים, כמו שיעשה במלת אֶפְעַל. הנה הוא לפי שכלו של בעל הדקדוק לא יחולל, והרי זה מכלל נחמד מחק משפס הקריאה הנכונה שחמנו פניאיה ודומיים בקיאים בה ולא

כמו אצא. וראוי להעתיק אעשה אל סג"ל מפני שהוא המעט שבתנועות, ישוב וישתתף עם הצירי"י כשיצטרך בתכונה השנית "לישבו (כ"א להשיב) תמורתו בעמידה*, וכמעט שלא יראה לה"א באעשה מקום אלא בהפסק או במעם, ויקל הדגש עמה, אעשה קָד אבְּהָ לִי. עד שלא תראה, מה שאין כן באצא וקָבַע ויבא לִי.

ולא

(* בעמידה, ונעמוד ב' בהפסק, מ"ן הע"מ סמ"ל בסוף סמאלר נד 196 :

קול יהודה

אוצר נחמד

כמו אלא: ראוי להעתיק אעשה אל סג"ל. ולכן לא נקדו אעשה ולאנסי כמעט הארס וז"ל סג"ל לרמו שאין כח המעט סס לטיות משוכה בנח נספר. כי הסג"ל המעט שבתנועות, ואין כחה כל עיקר לטיות נמשכת במנעא: ישוב וישתתף עם הצירי"י וכו', כמו מן קִינָה, קִינָה שמים וארץ (נכאליט ט"ז), ומן עִישָׁה. ליעשה נפלאות (המ"ס ק"י): וכמעט שלא יראה לה"א באעשה מקום. וכמעט כאלו לא נכתבו ס"א כלל באעשה ולאנסי יהודים לה"ס: אלא בהפסק או במעם. אלא אם מנוד כס כנינים: ויקל הדגש עמה. ולכן יתכן שינוד הארסי דגש, מה שלא יתכן אם יתנה נח נספר, כמו אעשה לך (שמו"ח ל'), אנה לִי (ירמ"ס כ"ב), כשיאסי כלמ"ד דגושה: עד שלא תראה. ותהיה בלחון סוס כאלו לא נכתבו כלל: משא"כ באצא

ולא אנה עם לאן מרעיה, אשר אהרס ללשונו עביר ופליטו אפוזיטו לא רליוט ולין אהנו יודע עד היכן יד ללשונו הקדושה מנעט ולין אהט שס על לב, כי מי משלנו בני ישראל יקרא בגרון אל יהוה ויקודם כאלו לכל משפיקו המוכרים למעלה. והכב עיניך מנג קאורט בהפסק עבין קריאה קמ"ח לפח"ח ובין צירי"י לסג"ל וכיוצא באלו שכבר יוחם חוק קריאהם ללמתי עבריו ממוכר. השקפה על קאורט בהעמדת השמעות הגדולה בהרבה לרבות על הנה שיש אחריו, ואף על אלה לא נפקו עיניה ללמד בני יהודה להיאס מגדולים בנעוריהם על שלמות הדבור הקדוש בזה ולא יהיו בכלל הכסילים, כאשר נוד אומר ה"ר יהודה חיוג בספר אפוזיטו הנוח אשר זכרנו, בלחמו על מלך ויאסרו הארסי האקלי יאבלי. ואיך ה' מוד בני

באחור, וכח על זה על כן הוא כסיל הקודם אחד מהס בלא העמדת אריותו, בעבור שיכול מהמכתב ס"א הפעל שורה עליו העמדת האריות, ע"כ. ואנכי הוואה שהעמיק הגדול השמך כאל לפיטו בהכנה דבני החבר על נקלה הוא כי גורשנו היום מהספח במלח חוק קריאה העכרית, ונהי בעינינו כחוליס שכל אולכ חתמנ ופסס וישומו מר למחוק ותחוק למר. ומכוד בעינינו לומר, כי ההנחי עשמי שכלל בשינוי האמר בדבריו על מבר הוא כשענין הפעל חפול על אל"ף, כמו אצא. כי הצירי"י שהיא בעי"ן הפעל חפול על אל"ף, כי שרשו יא, על כן היתה העי"ן נקודה צירי"י שהיא תועה גדולה משוכה כמשפס. ולפי שהעמיק לפיך עמי הסאחלות שלל בקמ"ץ ואלא בקמ"ץ, רליוט שנבחר כי אז יעמוד חי הסמח הראשון כשנכסרם לבחר הפתחה לכל המשמעות שרמזו למעלה אלל אמרו מפני שקשה לבעי"ן שגבר אל פתחה גדולה, והוא שיחפשי כללית הפתחה לכל היוצא מכלל שם, ובנתיבה א הקמ"ץ בכלל, ויאמר אם כן בעבור שלא חפול פתחה על ס"א נחה שלא היתה הפתחה היא בקמ"ץ, כלומר שכל פתחה נפסלה בעיני זה וולחי הקמ"ץ. ואם לא חפשי בדוחק הנה חפשי לשון אחרון אלל בקמ"ץ על פי הסמח המי, ויהיה משמעות פתחה כשפשוט על הפח"ח לבדו. ויאמר שלא יטל פתחה גדול על ס"א נחה אלל יהיה זה בקמ"ץ לבדו: וראוי להעתיק וכו'. הוא השלם עמם הפתחה שזכר למעלה מפני מה לא ננקד אעשה כפח"ח גדול כמלת אפלי ואף מגלגל הדבר להקדק בסג"ל וכמו שנארט: מפני שדווא המעט שבתנועות. גם זה בכלל שם בדיבורי: ישוב וישתתף עם הצירי"י כשיצטרך בתכונה השנית להשיב תמורתו בעמידה וכמעט שלא יראה לה"א באעשה מקום אלא בהפסק או במעם. כי פתחתי, כי לפעמים יתפסק הסג"ל לצי"י, כמו אם תעשה עמנו רעה (בראשית כ"ב), אל תעשה אם הדבר הזה כי שקר אהם דובר (ירמיה ט'), וולתם שמכוד במכלול אלל הפעלים שלמדי"ס ה"א נחה. ולדעת החבר מקרה הוא קרה להם על פי הכתובת לטיות להעיר המורה הסג"ל שהוא הצירי"י בעיניה והספך, כשציל הפסק או פעל בלתי מפסיק שהיה שם אשר בעבור האררט להאמין התלה ולא היה אפשר זה בסג"ל, על כן החליטו והעירו אותו צירי"י טעם אף עתך המוח. ולהעמיד הצירי"ס שכתוב ביה לישבו תמורתו בעמידה, היתה הכונה כשיצו האורך בהכונה הטייה לישב הצירי"י תמורת הסג"ל מן הסמס אשר זכרנו. ואמר כי בזולת הספסוק או הכעס החבר כמעט לא יראה לה"א באעשה מקום, כי לא מכל נכפס כס כלמ"ד פליה, כמנעט בהנלעט הסיפה כלחור, גם לא נחחוק עיניה בנקוד עי"ן הפעל בתנועות גדולה שמורה פליה, ומנעט קרחת מנעל ומנעל. ולתפס לא יעשה ארס כחשנו המלוט כללנו צירי"י מנעלם כריינין, הספיק בידו שזוכה על זה בהראותו כי לטיות מציאות ס"א במלוח הכן חלש מאד, אין לחשוב עיקר יסוכה צירי"י. וזוכה על מנעט מציאותם בלחור ויקל הדגש עמה וכו'. ר"ל שקלר בעימי בעל הלשון לחבר הדגש אללם אומר אעשה קָד אבְּהָ לִי. שהלמ"ד דגושה בשניהם עד שלא תראה ס"א מכה חסיפה הדגש המכה עיניו שחוק, ואין זו כי אם למעט שתימעה אללו עד שלא יהוש להפסדה: מה שאין כן באצא והבא ויבא

ולא יבא אחריו דנש ויבא לפניו צירי בעבור הראות האל"ם. והלא תראה קלותם בה"א עד שהפילוה מן הכתב והלשון בוויבן ויפן ויעש, ואיך תתישב בצירי, אבל היא נותנת המעטה שבתנועות והיא הסנו"ל, זה בתכונה הראשונה עד שתתיקנה תכונה השנית אל הצירי בהפסק. וכן נתמה מפראה ומפצעה ומקנה וחבריהם, מפני שנראה אותם כסמוך בצירי, ובלתי סמוך בסנו"ל, ונהיה סבורים שהאמת בהפך זה. וכאשר נחשוב על למ"ד הפעל הנחה והיא הה"א, כי היא נחשבה כאין, וכאילו

אוצר נחמד

קול יהודה

לי. שהלמ"ד היא איננה מודגשת. והוא מה שמסך ביאורו לאמרו ולא יבא אחריו דגש וכו' והלא תראה קלותם וכו'. עוד ידוע נסויה להודיע על חולשת מתיבות הה"א בשפה, וכל זה לצורך הוראתם שהסנו"ל סבבם במלה היא הו"א וכוונת זה ולל הו"א אע"פ שגמלאו נ"ב עמו, כמו שקדם. וזכו מה שהסתם הראשונה עד שתתיקנה וכו', והוא שזה לאמרו למעלה וכמעט שלא יראה לה"א באש"ה מקום אלא בהפסק או בשפה, אלא שהשמים כאן או בשפה, ויחיותו סמוך על המוכרח שמה: וכן נתמה מפראה ומבטעה וכו'. הכלל הזה הוא שחורסם מאד אלל המדקדקים והיה עליו דבר הרב"ע בספר נחמה אלל ביאור הקמ"ץ קטן, ח"ל ואם היה סוף המלה ה"א נח פעלם והלה שם, איננו עבר או עמיד, אם הוא סמוך הסעם כפי העיון, הנו בקמ"ץ קטן, ויבטעה פניהם, ואם הוא מוכרח ח"ל בפתי"ה קטן, כמו ויבטעה רב וכו'. זה אחד מן המקומות שנקבל בו שר וגדול בישר"ל הרמב"ן ז"ל שכחש בדרשת מקן על

באוצר והבא. שהל"ף נה נסחר גמור ולא יבא אחריו דגש. ולכן לא יספן שיטות אחרי ההל"ף הנהה דגש, כמו אלה ביהן (ההי"ס ה'), שהכ"ס רש"י: ויבא יי. (בראשית כ"ו): ויבא לפניו צירי. ולכן כה הו"א לפני ההל"ף: בעבור הראות האל"ם. להראות כי ה"א נכסת להיות על ה"ס נסחר גמור: והלא תראה קלותם בה"א. וכבר נחא על זה הלאים אלל השנינו כה"א לך עד שלשנים ספילום לגמרי, כמו ויבן, ויפן, ועש, תחת ויבנה, ויבנה, ועשה: ואיך תתישב בצירי. ולכן אין מן הלאים שיקדו אנהה ואע"פ צירי תחת ע"פ, כי הקלו כה"א, אלא נקדוה כמעט שבתנועות והיא הסנו"ל. וזה לפי מהסת הלשון שהיא הסתוה הראשונה, אלא שבתוה ספית שתתוה הסנו"ל לצירי: וכן נתמה מפראה ומבטעה וכו'. שקודים נסחר כסנו"ל, וכסנון לצירי, וה"א המדקדקים עיוו יסועו (יש"ה י"א), שפ"ה תב (שמוה ל"ז), מקנה אכנס (בראשית י"ג), ונהיה סבורים שה"א הק"ו זס, כי ספדר ש"ס הנו"א מועט גודל נסחר תתנה למעשה קטנה סמוכות, כמו מן דבר דבר ומן דבר דבר ידומים: וכאשר נחשוב וכו'. אמנם כאשר נסכל נפש שסעירינו עליו ש"ה למ"ד סעל

מרכבה המשה ח"ל, והכינון כי משנה ח"ר, כמו משה ח"ר, וכן כסף משנה ח"ר, כמו כסף שני. וכבר הביאו המדקדקים רד"ה בדרוש אלה כלס בסנו"ל, ומשנה הו"א וכל השמות צירי, כמשפט השמיות, והסעין וי יס למתך מרכבת ידועה לו, כמו שנאמר וכו' אשר רכב עליו המתך, ואחרת ידועה למשנהו, ואחריו לשליש, ע"כ. והנה נדחה ידו בגזירת הסנו"ל, והמוצא בדבריו, כי אמנם אין הראיה על כל אלה היוחס ח"ר מזד הסנו"ל הנמלא בכלם, שהרי המורה גם הם אז משפחה בזולת שמיות, כמו שזכרנו. אלא הראיה הוא על משנה ח"ר על כסף שגדו, וכמו שהבא עליו בעל הרשעים בש"ס שנה ח"ל, והבס י"ש"ה כסף, והכינון שהוא ח"ר, כמו וכסף שגדו. וזהו שכתב שהוא בסנו"ל, ואילו היה שם היה עינו סמוך והיה נקוד צירי, אלא לפי שהוא סנו"ל איננו סמוך ואם כך הוא ח"ר, כמו וכסף משנה וכו', ע"כ. גם בענין יפלא מה שכתב רש"י על כי הראיהם מענה שמתחל לבו (קהלת ה'), כי להיות מענה כתיבה בסנו"ל הנו"ץ כתב שם ח"ל, מענה כתיב בש"ה קטן לך אפי מפרשו שם דבר כמו כי אין מענה כפי שלשם הראשונים (איוב ל"ב), ע"כ. כי מה יתן לו או מה יסופך לו לשון מענה בסנו"ל לענין היותו שם דבר או ח"ר או פעל, שהרי גם בפעלים מלאש במשקל זה, מעלה תיפאים, ויפאים בו וכמו שכתב שם הרב"ע, ובשמות כבר הדענו כי שם דבר יקוד בסנו"ל או צירי"ה כפי הסמוך והימע היות האלהים שפ"ה שם ח"ר על משקל כסף משנה, או פעל על משקל פעל"ה שתיפאים כדבר הרב"ע, מי יתן ודע. ומה שאמר החכר וכן נתמה וכו' ונהיה סבורים שהאמת בהפך זה, עיקר

המתיבה כי למעשה הגדולה ימות מקום המוכרת ולקפנה מקום הסמוך וכה היה משפט המענה הראשונה, וסחה וחלפה השפה במראה מעשה ומקנה כסמוך צירי"ה ובלתי סמוך בסנו"ל: וכאשר נחשוב וכו'. כי רק אין דבר בדגליה יעבור שסחה ידו אומחה בעקבה לבסל הוראתה מכל וכל, ולפיכך לא היחה לו נשתבס הה"א למאומה וכמו שכתבאר למעלה, ועל כן לא היחה רש"י לזולת הסנו"ל המעטה שבתנועות כאלוה. אמנם במקום השמיות הניח הנודך להראות הה"א כנה רפה, שן יבא הסמוך לבסל נחמה תכל

וכאילו השמות האלה אינם כי אם מרא מעש מקן, לא היתה ראוויה לזולת המנו"ל, עד שיביא (נ"ל שיבא) צורך להראותה בנה רפה במרצם ומעשם, "ומראיתן ומעשיהן (נ"ל ומראיהן ומעשהו), הושב המנו"ל צירי" לעמוד בעת הסמוך במקום "הפת"ח (נ"ל הקמ"ץ) במראם ומעשם. ואשר בא על התכונה הראשונה ולא שינתה אותה התכונה השנית בנקוד אלא בדבור. בן, כשהוא נפרד בצירי" וסמוך במנו"ל. ואפשר שימשברו הטעם, כמו קו יאיר בן שסעי, והוא על תכונתו הראשונה במנו"ל

אוצר נחמד

הפעל קבל כל כך עד שבעשתי נחמתי לאין: וכאילו השמות האלה אינם וכו'. והס"ל בשמות אלו מראה, מעשה, מקני, קבל נחמתי כל כך ראויה נחמתי בשמות אלו בלא ס"ל, ואי ניין ואל סיהת ראויה למעשה אחרת וזויה אל המנו"ל שם הוא המעש שנתעוות: עד שיבוא צורך להראותה בנה רפה במראו ומעשהו, נ"ל. והטעם שנתעוות בשמות צירי", לפי שגבר על הנוקד אל צירי" נמלוט מראשו ומעשיו, שס"ל נראית ומורגשת כנפח וכמחט: והושב המנו"ל צירי" לעמוד בעת הסמוך במקום הפת"ח קמן במראו ובמעשיו. נ"ל. ולכן השמות המנו"ל סיהת פת"ח קמן לצירי" נמייכות, שכבר נהא הקודד צירי" נמראה ומעשה עם הכנויים, והאמר מראשו מעשה מראשית מעשיהם, וגם למימות כח כנויו, כי גם כח ומקד הטעם מיימות אל פת"ח האחרים, כמו כנויו מיימות טעוין אל טעוה, כי אם נאמר מראה סכין, מיימות המראה אל טעוה, טעוין אל סכין, ואם נאמר מראה, מיימות גם כן אל טעוה סמוך או טעוה, וק"ל: ואשר בא על הרבובת הראשונה. ויש עוד מלה שלמ"ד הפעל של ס"ל ולא תשמע הכתוב שהיה נקוד, כי היא מיוחדת על הכינוי הראשון: אלא בדבור, נ"ל. והענין הוא על הרבובת של האחרים לפי טעוין: בן. הוא מלה בן שגשגה נה: כשהוא נפרד בצירי" וסמוך במנו"ל. אם מושקעת בעיני קודדת ק"ל. ובשמיכות קו: ואפשר שימשברו הטעם, ולא נעמיס נקוד במנו"ל אם גם אינו דבוק במקף, כמו קו יאיר (לכשר ב'). אפשר שזו נעמוד טעם שגשגה שדבוק למלה שלאחריו: ואמר

קל יהודה

וכל, חד יד יגורו כעשו של אדם לחוס על מה שמגדל במנו. ומל זה אמר עד שיביא (נ"ל שיבא) צורך להראותה בנה רפה במראם ומעשם ומראיתן ומעשיהן (נ"ל ומראיהו ומעשהו) הושב המנו"ל צירי" לעמוד בעת הסמוך במקום הפת"ח (נ"ל הקמ"ץ) במראם ומעשם. והכונה מפורשת על הזדמן לנודך הרלוט סה"ל בנה רפה במקום שמיכות מן הטעם אשר זכרנו, כמו שהוא בהסמכה אל הכנויים במראם ומעשם כי מקום הקמ"ץ ימלא את המכונה, טעם היוחס בנתי מנחלים כדכוח ככר הנגה רשות להשמתם צמחיה כדבר המכלול בשקל ספיקה ח"ל, ואולי נאמר כי פת"ח פת"ח ואל לא נמלא, כי הנה שרדה סה"ל גם כן למ"ד הפעל, ומאלו (מ"ב ח') אל ביה ואל פת"ח. וכן בשקל זה סה"ל, ע"כ. והפ' אלו נאמר פת"ח ספיקה. כמו שמאלו ולא יגם אלהים שם הוא מנעליה סה"ל, אף"כ שזו סה"ל פעל. וכבר כתב המכלול בכינויו הכינויים בפחותו פוקד כי נאמר פוקדס כמו יאירם הזק, או יאירם במנו"ל פ"ח הפעל על פת"ח, ואם לא נמלא כי עם היחיד ב"ח" מ"ס, היה מנאלו יטעפו איה"כ כמו אהס וכו', ע"כ. והרי לפנינו כי הרשות נהוגה בהלופים כמו אלה. וכן בהסמכה אל בראיה ואל פת"ח הזדמן ג"כ לנודך הראיה סה"ל למ"ד הפעל ע"ה קודדת היציר. והנה ככה יעשה ג"כ לכל מראה מעשה מקנה

וחזריהם המכונים, לשבז בהם המנו"ל צירי" כדי לעמוד בנה הסמוך במקום הקמ"ץ במראה ומעשם כלאמר, וכל בעשם נוד. ואם יש את נעמד לקבל את אשר העירוחך זה פת"ח על אפסרווח כי לא תשג האמר לכלול גם הקמ"ץ בשמות פת"ח שמה היה שם עיקר הסבור הגדיל בין פת"ח לקמ"ץ ממש, אז העלה הכונה אל נכח, ופתח תחיה. ומה שהקפיד בנאל בשמות האלה שמשמיות ולא כי הקפיד למעלה באישה קו אב"ה? הנהים בדגש שם הוא כלי שממיה להחל ולבטל היראה נחום האות הקודמת. אפשר שמה פעל השון לנודך הקפדה זו בשמות ולא בפעלים, והאימיות היא שדכין כמו שאלו לריכיס למסוך על בנימין בדברים וזהו אלו כמו שקדם: ואשר בא על הרבובת הראשונה וכו' כשהוא נפרד בצירי" וסמוך במנו"ל וכו'. הכונה בזה שיש אירי" במרכבת והמנו"ל הסמוך כמשפחו הכהוב למעלה, והמיון זה מלה בן, על כן המיון אשר דבר האמין פ"ח וימי על ק"ל פורת יוסף שלין לרשם בן הווד לפרט כאלו אמר נעמ של פארות רבות, רק שפירושו בן כחמש, ויאמר שיוסף הוא בן שהוא אמר כאלו חילין שחול על המעין וכו', עד אמרו ולא נכחד בן אל ערית, חלל הוא כמו אמר ארז בלגונו, נחמלי אילה שרדה, כמיון זאב, ולפיק קודד צירי", כי חילוי סיה פירושו נעם שיה על פארות משפסו במנו"ל. ואמר בן ערית חובו, כן מטרף בני עליה וכו', ע"כ. והנה בדבר שנהקלקל בו מקונו, כי צירי" ובנו"ל אל סמוך ומוכרת סיה לקלולו למעלה במרכבת המענה. והיה פקתת המוכרתו שלמה בלואת נקודתו ובלואת פקתת עמו של צירי" בסמוך ובמרכבת זכר פורת כלשר דכינו. והדברים הללו מתחברים בלש פמה שכתב רש"י בספר נחום שער השמות ח"ג ח"ל, ובן כשהוא סמוך הוא בשלש קודדות וזוה הוא סיהים במעריך לו במקף, והמוכרת בעשם ואל סיה במקף כמו ואל ק"ל ש"ש. הוא בקמ"ץ קמן, ע"כ. הנה

כ'סג"ל. ואפשר שיחפזנו הטעם מלרע שהוא בצירי". ולמחבר החכמה הורקא הואת אודות נעלמים ממנו, ואפשר שעמדנו על קצתם. וכונן בהם להעיר על הפרושים, כאשר אמרנו בהעולה היא למעלה, ובמה שמבריל בין העובר והיעתיד ובין הנפעל ועומד והנפעל העובר, וינקדו נאסף אל עמי בקמ"ץ, ובאשר נאסף בפת"ח, וינקדו יישחט (ס"ח וישחטם) בקמ"ץ ואם אינם במקום הפסק דבור, זה היה במקום זפסק ענין, והרבה שמהינים הסג"ל הבא אתר הורקא מנהג האתנה והסוף פסוק והוקף

אוצר נחמד

קול יהודה

אסף טעמו אל הפיו כלמרו כי כל עם היומו מוכרת לפי המשמעה אע"פ שרצה סמוך ע"י המקף לנעלם הוא בקמ"ץ קטן, וכזולת זה הוא בפת"ח קטן. ונהגלך מאמרו זה חנך שאפשר שימטכר הפעם בן ויזכר בן צנן ע"פ שזעו וזאת על טעמו: הרשפונה בנ"ל. וסכה זה להיות שם סמיכות עיני אע"פ שאין שם סמיכות מקף, שכי דכר הרב"ע שיה הוא בזה היומו במארץ או במקף: ואפשר שיחפזנו הטעם מלרע שהוא בצירי". ובכרת זה להיות מוכרת לפי המשמעה אע"פ שיה שם מקף יחפזו, כי דכר הרב"ע המוכרת בטעם אע"פ שיש שם מקף יהיה נקודתו בקמ"ץ קטן כלמרו. וקרא הטובה ראשונה בנלן שרוא קריאה ב' כשואו נעדר צירי" וטעמו סמוך בנב"ל. וקרא הטובה שיה טעם המארץ והמקף, וזה על הדקך אשר זכרתי לכל לצני ראשון שני קרי ליה. ולמר כי בן נפדר יהיה אל סמוך ל"ל שנתה אורו והטובה השניה נקודת ל"ל בדבור, והוא בניית הטעם בקריאה מאוחרת או נחפזה כמו שזכרנו, אך לנעלם נחפזו חקי נקודו, כי בהיומו מוכרת בטעם נעלם הוא בצירי" וכזולת זה הוא בסג"ל: ואפשר שיחפזנו על קצתם. עם חזק העלמה ממנו, אדם כלם לא נראה להולשת ראותו: כאשר אמרנו בהעולה היא למעלה. פליחותה נקודת בקמ"ץ היא ס"ח הידיעה, והתייחס כל נקבה להיותה פתחה הוא לשלש, וכמו שהבאר שמה: ובמה שמבריל בין העובר והיעתיד. מלת ואברבו שזכר למעלה כי נעתיך הוא"ץ פתחה ועובר היא קמות: ובין הנפעל העומד וכו'. כי העבר בפת"ח, והכינוי העומד הוא בקמ"ץ: וינקדו וישחט וכו'. והס נ' וישחט אשר בלן בקמ"ץ (ויקרא ח') חזקם המכול בנלן ב"ד וישחט ויקח משה את הדם, וישחט וירק משה, וישחט ויקח משה את הדם. ועם היות שכתב שם המלול כי גם השלש"ה על משפט הפסק, אין המצר סוכר כמוה רק היה זה לדעתו להפסק ענין, ע"פ שגמרו על דבר אחד ומשם ואילך מסבר ויולך עיני מחלף עם היות שאין שם הפסק הדבור, כי השלש"ה אללו איננה משפחה: והרבה שמהינים הסג"ל וכו'. ר"ל שכל הרוב הדיבור בללו משפט הפסק לבח מפתיה במצור הטובה הראשונה לשמו עיניה מנקודת לנקודת כמו

אפשר שיחפזנו הטעם מלרע שהוא בצירי". ונעלמים ויכניו אורו הטעם והמקף שזוהו אל המלה בלמרו, ככל זאת נקוד וכו'. כמו בן שני יעקב (בראשית ל'), גם שרש כי יולא כלל זה מן הכלל: ולמחבר החכמה הורקא הואת אודות נעלמים ממנו, ואפשר שעמדנו על קצתם. וכונן בהם להעיר על הפרושים, אשר אמרנו בהעולה היא למעלה, ובמה שמבריל בין העובר והיעתיד ובין הנפעל ועומד והנפעל העובר, וינקדו נאסף אל עמי בקמ"ץ, ובאשר נאסף בפת"ח, וינקדו יישחט (ס"ח וישחטם) בקמ"ץ ואם אינם במקום הפסק דבור, זה היה במקום זפסק ענין, והרבה שמהינים הסג"ל הבא אתר הורקא מנהג האתנה והסוף פסוק והוקף

על הארת הטעם וכו', והוא ס"ח הידיעה ולא ס"ח סאלה, ע"פ: ובמה שמבריל בין העבר והיעתיד. ים טועל לפרושים שדיעטע העבר והיעתיד כי דע להבדיל בין זא"ץ הכוזר ובין זא"ץ המהפכת מעבר ונפדר, כמזכר למעלה בסיון כי זה ובין הנפעל העומד והנפעל העובר. ככר וזעז כי זו טעם בניית הסג"ל שיה נקודת נעל, והוא מתקבל הטעם, כללו תאמר ד"מ ראונו אצל אח ללחם, ויהיה מנת אצל ענין הראשון והוא ענין הקל הנקרא אצל. ויהיה הטעם. וכבר אמרו שיה שני מיני נעל. הא' הטעם טעמו כמו שהלמד דרך משל נפתח הפתח, יזרוע עתה בזמן דיבור נפתח ועדיין לא נפתחה יד הפתח ממנה. והוא הנקרא כינוי נעל. וכ"כ הטעם העבר. והוא כאשר תאמר ד"מ נפתח הפתח, יזרוע ככר הים נפתח בזמן מעבר עם היות כי עתה בזמן דיבור הוא טבור וזה נעל העבר. והס הטעם ע"פ בניית הוא נקודו, משמע העומד, ר"ל הכינוי, ע"פ הטעם קמ"ץ, וכפשוטו נעל עבר ס"ח תפתח: וינקדו נאסף אל עמי. כלמרו כי עקב (בראשית מט'), שר"ל שבענין זה מתקדם, והוא נעל עומד וליקוד סמ"ץ ס"ח ע"פ הטעם מצד אסף נקודת קמ"ץ אסף: ובאשר אסף אסף (במדבר כ"ז) שס"ח אשר נעלם ונאספת אל עיני כאשר נאסף אסף אחרי, שזו נעל עבר שזכר נאסף ולכן סמ"ץ בסת"ח: וינקדו וישחט, כ"ל. והוא וישחט ויקח משה את הדם שגלה וישחט נקוד רביע. וכן וישחט וירק משה, וישחט ויקח משה. וכמפורסד ז' ג' קמ"ץ בניין ומשתיין בעומה, קדמיה רביע, עיני לתחתיה, לתיא סאלה, ע"כ: ואם אינם במקום הפסק דבור. אע"פ שאינם במקום הפסק דבור, וללו נודע שזולת הפסק הוא בסת"ח. כמו וישחט הראשון הנקוד רביע, וכן השנייה הנקוד שלש"ה סס שלש"ה אין לו דין תונה ס"ח והוא הפתח במתחייקים, ומה"כ הכוזר בספר טוב טעם פקד ד': זה היה במקום הפסק ענין. ע"כ הוא קמון משני שזורה הפסק המעשה של פתחה. ובאמת שיה לנלו אל מרוע על יתן טעם תונה פתח מלת וישחט הראשון כמו פתח סאלה. ולמה בל סאלה כשנתי לנעלם כתיבן זה בשם הרצ"ר: ציר, שיה למהרה סאלה סודות נעלמים מולת טעם המקרא, וכמו שהכתיב לנעלם כתיבן זה בשם הרצ"ר: והרבה

יחזקאל בולת התכונה הראשונה. ואילו חייית מרחיב בשער הזה חזקה מאריך הספר. ולא הראיתי לך כי אם מעט מהחכמה הזאת הרדקה ושאינה מופקרת אבל היא בעלות ובמסורות :

פא אמר הכוזרי די לי בזה לחבוב הלשון אצלי. ואני מהלח פניך שתעתק עמי אל תואר העובר אלהים אצלכם, ואחר כן אשאל אותך על מענתכם על הקראים, ואח"כ אבקש ממך בדעות "ובאמונה (ל"א ובאמונות) שרשים, ואחר כן אשאלך על מה שנשאר בידכם מן החכמות הראשונות :

אוצר נחמד

קול יהודה

דורבה שמונדיים הסגול הבא אחר הרקא סתב
אחאנח וסוף ספוק. ורלס לומר שלע"ם שבעמים המשיח
סנקודות חויג רק אל"ף, ר"ל אחנה חיות סתוק, עס על זס
נמאל גשס הסגול' ככז לחזר סורקא וסוקו יט לו מנסב
סלחנה וסוף ספוק לגמט סקוד. דע שזס שמו סורקא כגלל
סמלכיס סמסוקיס, סייו סגול' סלחורו. סהוא, סעק
סמסוק, לל הרקא, ככז כגלח סורעה לח העס, לך
לעולס לל יכז ורקא יכז סגול לחורו לכ קרלו לורקא סמסוק
בדק סעכס, וכו"כ ככסי טוב עטס פרק ד', ולקז לחזר
סמכר סגול' ככז לחזר סורקא. ורלס חוקק יט סכרס,
כמקד סמסוק סקודס, כמז יב"ק"ס (דכריו ל"ב), ולל י"ק"ס
(מקוק ז'), כמזו יב"ק"ס (ממזו י'), וסכרס דומיס ככז
קק"ן כמקוס סמ"ח כע"ן השעל. אחנס סגול' סלחזר
סורקא לל נמאל רק כגלח סכסרס (שס סמלס מסני
חיז), וכמ"ס סרד"ק סמלול כלון סכרס כמקל סעל
ח"ל, וכגלח סכסרס סמקל סלע"ס סורקא סהוא כמקוס
סגולס ככזר סכסרס יט לו סמסוק אחנה וסוף ספוק, כמז
תני ה' כי אמלל י"י (סמלס י'), כגלס יחד' סלכסס
וי"ק"ס. עכ"ל. ר"ל מלחזר סורקא סה ענ ל' וסמסוק
סלע"ס סהוא י"י סהוא סלע"ס מן סורקא סה מקוס סגול'
ככזר סכסרס, וכז כלן סכסוק ספוק כמקוס ססגול' סמסוק
כמז סכסוק ספוק, ולקז קוד אל"ף י"י קמ"ן ונלל סכסוק
י"י כס"ח. וכן העטס סמלול וי"ק"ס סה כמקוס סגול',
ולקז כז קמ"ן סמח י"י וסכסוק כמקוס סס"ח. סרי נמאל
גנב סגול' מנסב סלחנה וסוף ספוק. וכל ז' שיעז סמכר
סעמטס ע"ס כוונה סעומה וסודות סעלמיס סמז: סחילו
חייית מרחיב בשעור הזו. ר"ל כעניי סקודק ורלס
טוונס כנחח סעמטס: מאריך סמסוק. ר"ל סיס מלכד
לסכור דכרס: ושאינה מופקרת, כל"ל. חויג סמסוק
סרזס, כמז סמסוק רכס על לון סקוד: אבל סהוא
בעלות. ר"ל כעמטס כוונס יודועיס: ובסמלות. אל
סמסוק סכז חויג כגלול וסכח כלון סמחמ לורק סהון, כס
יט לנו סמסוק סמסוקות לחתנו מכל עמון וסניש: כס
פא תואר עובר אלהים אצלכם. ר"ל עובר ס' מוז
סדח וסלחנה, לל מוז סככל לכד: בדעות
ובאמונות. סמחמ נני ישראל סנקודול לסס ככרסי סלחנה:
מן סחכמות סהישונות. כ' כי עלי סקק גשס ככזר סחכמות
יט לכני ישראל ידועת מקובלות כמחמ על נסון, כמז סוד
סעכור וסדוונס לוס סגללו חמני סעמיס לעמוד סלכס:

כמו זכרתי. ו"ל בולת התכונה הראשונה.
וזענין הרקא הדבר הזה מובחר וכבר קדם זכר עיני
למעשה. אמנם ענין הסגול' הוא אחר הרקא, לכד זה
מלאחי בספר המכילול חלל האבן הראשס
למקל י"י ח"ל, ובגלח סכסרס סמקל סלע"ס
לורקא סהוא כמקוס סגולס ככזר סכסרס יט לו
מספס סלחנה וסוף ספוק וכו', ע"כ: ושאינה
מופקרת. ר"ל מלני כגול וסדור סלני וסלכחמ כני
סעמח: בעלות. כעמטס יכרס ובכסוח כוונס:
ובסמירות. כמז סימכר כעלמי סימן ל"ס ומן
זו וסלחנ עז סימן ל"ס. עמח סמח ככד ס' כניכ
סעמח זחז סמכר מלחס יד סלני עז כני על כילור
סדקוק סלז, שחמ סמח וסויסוק לקח:
פא שתעתק עמי אל תואר העובר וכו'
אח"כ אשאל וכו'. סמיס ז'

פמענו כמלמר סלע"ס סמכר לז: ואח"כ אבקש
סכר בדעות ובאמונה שרשים. זה נגלס לו
כמלמר סממיס כמלמו ל' סמכר סלל לסכריס עליון
סמסמיני דכרס קרוביס ומכונרס ככרסי סלחנה
וכו': ואח"כ אשאלך על מה שנשאר בידכם
מן סחכמות סהישונות. סה ז' ככרסי כמלמו
סימן כ"ד, חוי רזח עמח סכרס ל' מעס סשוירי
סלחנה סכעמיו סמכר סמח סהיו סלכס, ולו
סמח לו ככזר יכרס. וסכר ז' סהיה כקמחו כמלמו
סס סימן ל"ס רזני סכרסלי מעס סמכמות סחכמיס
סלחנה סכעמיו. וס סמחמ סמני מה סחלון
ססיפס ולל כמכר סדור סכסלנו על ככרסו סמכר
סחיז על ככל'. חויס זחז סחיז לל לני סעס סהיה
סמכר סמכון סללו לסכזר לחורו ככרס ככור מה
סכסזר כרסי מן סחכמות לסיונו סהוס ככדוק וסחרון
סלחון סחיז, מכל מקוס סכסלנו סמכר כגלל
ככרסי זכר סמח סקדומיס מני עמז, כמלמו
ככרסי סימן ל"ב סלל סהיה לס סהיו לסכספ
סועל סמלחון וככרס סמון ככחות סכס סמכר סיו
סלל מעמיס וכו', סז סמקל סמלוח סחלו וסקדיס
סמלחור כ' לל יכז לסלחמ. סכן ככרו כסוף סלע"ס
כמלמו רזני סכרס ל' מעס סמכמח סמכר סמסוק
ל' כילור כעמון וכו', עיני על סחכות סממיס סמכר

יודיעתם חשקה נשמו מכה הכספר שקדם עס על אודותם מסימן כ"ס והלכס:

נשלם המאמר השני בשם ה':

הקדמה

במאמר השני סימן ט', אשר ידבר בו המחבר מענין הכנה והסעם בסמ"ל
 הקדש, כפי דעה בעלי המסורה וקדמוני המדקדקים (במסר הכניסו בזה להראי המדקדקים
 דברי פלפול), נלאו המבארים גם שניהם (עם רוחב ידיעתם במדע, חקירה והשכל, העזר
 רוב בקיאותם בחלמוד) למצוא פשר דברי המחבר ז"ל — וכרוב המקומות בזה נמו מדק
 האמת, כי לא נלוו עד חלית כוונת דברי המחבר במקום הסוף. ע"כ סברתי להק
 דבריהם בכל האפשר, ולסכל לפני עף פרגלי הקודם.

אך על מקום אחד ראיתי להעיר פה, אשר הנהמי דברי המפרשים כמו שכתב (אף
 כי הם ללא חמת), חס בדף ל"ז ע"א וע"ב, ח"ל המחבר: וראו להעתיק אעשה אל
 סנו"ל שהוא המעט שבתנועות, ישוב וישתתף עם הציר"י כשיצטרך
 בתכונה השנית לישבו (ל"א להשיב) תמורתו בעמידה (?), וכמעט שלא
 יראה לה"א באעשה מקום אלא בהפסק או בטעם, ויקל הדגש עמה וכו'.
 והלא תראה קלותם בה"א עד שהפילוה מן הכתב והלשון בויבן ויקן ויעש,
 ואיך תתישב בציר"י, אבל היא הנותנת המעט שבתנועות, והוא הסנו"ל.
 זה בתכונה הראשונה עד שתעתיקנה ותכונה השנית אל הציר"י בהפסק (?).
 וכן נתמה ממראה ומעשה ומקנה ותבריהם, מפני שגראה אותם בסמך
 בציר"י ובלתי סמך בסנו"ל, ונהיה סבורים שהאמת בהיפך זה וכו' —
 המבארים נמו בזה מני דרך, פ"ש. פ"כ הני להעיר כי כוונת המחבר על דברי המסרה
 (ויקרא י"ח), לא תגלה כל סופי ציר"י, וכונתם על האמנחמא, שחונתה טס סמך
 (מלשון סופי כסא, שכת ס"ז ע"ג), שנמקום הסמך יבא לציר"י נמקום סנו"ל (ש"י
 פלגל להדר"ק עטר הפעלים נמי ל"ה גיין טיעל). ועפ"ז יבאו דברי המחבר על סמך.
 חס שחמיה ממראה ומעשה וכו' שהוא בהיפך, שבסמך בציר"י ובנפרד
 בסנו"ל, ומישר הדברים כמון טעם.

כל זה ראיתי להעיר

יצחק נאלדשאן